

Mogyoródi Pillangós Óvoda



és Gesztenyés Tagóvodája

A Mogyoródi

Pillangós Óvoda

PEDAGÓGIAI PROGRAMJA

OM: 032 853

Tartalomjegyzék

1.BEVEZETÉS	4
1.1. A pedagógia program módosításának okai	4
1.2. Óvodánk bemutatása	6
1.2.1. Az óvoda működésének rendje	7
1.2.2. Az óvoda adottságai	8
1.2.3. Az óvoda tárgyi feltételei	9
1.2.4. Az óvoda személyi feltételei	10
1.2.5. Intézményünk jövőképe	11
2. NEVELÉSÜNK RENDSZERE	12
2.1. Alapelveink	12
2.2. Gyermekképünk	12
2.3. Óvodaképünk	13
2.4. Az óvodapedagógus modell szerepe	13
2.5. Az óvodapedagógus és a dajka együttműködése	14
2.6. Az óvodapedagógus és a pedagógiai asszisztens együttműködése	15
2.7. A közvetlen környezet hatása	15
3. PEDAGÓGIAI PROGRAMUNK BEMUTATÁSA	16
3.1. Komplex tevékenységek tervezése, jeles napjaink, ünnepeink	18
4. ÁLTALÁNOS FELADATAINK	21
4.1. Egészséges életmód alakítása	21
4.1.1. Személyi higiéné	22
4.1.2. Étkezés	24
4.1.3. Mozgás	25
4.1.4. Testi és lelki egészség fejlesztése, egymásra hatása	25
4.1.5. Baleset-megelőzés és elsősegélynyújtás	26
4.2. Az érzelmi, az erkölcsi és értékorientált közösségi nevelés	28

4.2.1. Befogadás	28
4.2.2. Értékelési, jutalmazási és fegyelmezési gyakorlatunk	31
4.3. Az anyanyelvi és az értelmi fejlesztés, nevelés megvalósítása	32
5. AZ ÓVODAI ÉLET TEVÉKENYSÉGFORMÁI	35
5.1. Játék	35
5.2. Művészeti tevékenységek	36
5.2.1. Verselés, mesélés	38
5.2.2. Ének-zene, énekes játék, gyermektánc	40
5.2.3. Rajzolás, festés, mintázás, kézimunka	42
5.3. Mozgás	44
5.4. Külső világ tevékeny megismerése	45
5.4.1. Matematikai jellegű tapasztalatszerzések	54
5.5. Munka jellegű tevékenységek	56
5.6 A tevékenységekben megvalósuló tanulás	57
6. A NEVELÉS TERVEZÉSE ÉS IDŐKERETEI	60
6.1. A fejlesztés módszerei	61
6.2. A nevelés időkeretei	62
7. AZ ÓVODA GYERMEKVÉDELMI FELADATAI, SZOCIÁLIS HÁTRÁNYOK ENYHÍTÉSE	66
7.1. 1-es típusú diabétesszel élő óvodások ellátása	69
8. EGYÉNI BÁNÁSMÓDOT IGÉNYLŐ GYERMEKEK NEVELÉSE	70
8.1. Sajátos nevelési igényű gyermekek	70
8.2. Beilleszkedési, tanulási és magatartási nehézségekkel küzdő gyermekek	71
8.3. Tehetséges gyermekek, tehetséggondozás	72
9. AZ ÓVODA KAPCSOLATAI	74
10. SZAKMAI DOKUMENTUMOK EGYMÁSRA ÉPÜLÉSE	80
Felhasznált irodalom	81
Legitimációs záradék	82

1.BEVEZETÉS

1.1. A pedagógiai program módosításának okai

Az óvodai pedagógiai program törvényi és jogszabályi háttérének módosulásai

A nevelési-oktatási intézményekben a nevelő és oktató munka pedagógiai program szerint folyik. Az Óvodai nevelés országos alapprogramja meghatározza a magyarországi óvodákban folyó pedagógiai munka alapelveit.

Vonatkozó jogszabályok:

- A nemzeti köznevelésről szóló 2011. évi CXC. törvény
- A közoktatásról 1993. évi LXXIX. törvény hatályban maradt rendelkezései, 11/1994.(VI.8.) MKM rendelet a közoktatási intézmények működéséről.
- Az Óvodai Nevelés Országos Alapprogramjáról szóló 363/2012.(XII.17.) kormányrendelet
- 34/2019.(XII.30.) EMMI rendelet
- A nevelési-oktatási intézmények működéséről és a köznevelési intézmények névhasználatáról szóló 20/2012.(VIII:31.) EMMI rendelet.
- A Sajátos Nevelési Igényű gyermekek óvodai nevelésének irányelve és a Sajátos Nevelési Igényű tanulók iskolai oktatásának irányelve kiadásáról szóló 326/2012.(X.8.) EMMI rendelet
- Kormányrendelet a nemzeti köznevelésről szóló törvény végrehajtásáról [229/2012.(VIII:28.)]
- Kormányrendelet a pedagógusok előmeneteli rendszeréről 326/2013.(VIII.30.)
- A sajátos nevelésű gyermekek óvodai nevelésének irányelve és a Sajátos nevelésű tanulók iskolai oktatásának irányelve kiadásáról szóló 32/2012.(X.8.) EMMI rendelet [MK 2012/172.(XII.18.)]

Egyéb dokumentumok:

- Alapító Okirat
- Szervezeti és Működési Szabályzat
- Házirend

Egyéb indokok:

- társadalmi elvárások
- közoktatási rendszer kihívásai
- az óvodákkal szembeni elvárások változásai
- sajátos nevelési igényű gyermekek számának növekedése
- hátrányos helyzetű, halmozottan hátrányos helyzetű gyermekek és családok számának növekedése

A program jelen módosítását Kátai Laura intézményvezető és nevelőtestület készítette. A programmódosítás nem az eddig alkalmazott tevékenységközpontú óvodai nevelési program korszerűbbé alakítását vagy megújítását tűzte ki céljául, hiszen ezt az elődök már tudatos és tervszerű munkával megtették.

A fő cél az egyes fejezetek egymásra épülésének, logikus lebontásának a megvalósítása volt, hogy a dokumentum stílusában átláthatóbb, rendezettebb legyen.

Az óvoda eddigi hagyományait tiszteletben tartjuk, folytatjuk.

Arra törekszünk, hogy csak olyan elemek maradjanak a programban, amik a gyakorlatban már jól beváltak és minden nap alkalmazzuk őket. A hitelességet tekintjük mérvadónak.

1.2. Óvodánk bemutatása

Az intézmény hivatalos elnevezése, székhely neve, címe, elérhetőségei:

Mogyoródi Pillangós Óvoda

2146 Mogyoród, Veresegyházi út 8.

Tel.: 28/ 542 290, 30/ 663 98 13

Honlap: www.pillangosovoda.hu

E-mail: pillangos@pillangosovoda.hu

Tagintézmény neve, címe, elérhetősége:

Mogyoródi Pillangós Óvoda

Gesztenyés Tagóvodája

2146 Mogyoród, Dózsa György út 23.

Tel.: 30/663 98 12

E-mail: gesztenyes@pillangosovoda.hu

OM azonosítója: 032 853

Alapító Okiratának száma: 618-8/2023.

Fenntartója: Mogyoród Nagyközség Önkormányzata

2146 Mogyoród, Dózsa György út 40.

Az Alapító Okirat meghatározza az intézmény jogi helyzetét, feladatait, működési területét, a feladatellátást szolgáló vagyont, a vagyon feletti rendelkezés jogát, a gazdálkodással összefüggő jogosítványokat.

A feladatellátáshoz kapcsolódó funkciója szerint önállóan működő költségvetési szerv.

A pénzügyi-gazdasági feladatokat Mogyoród Nagyközség Önkormányzatának Polgármesteri Hivatala látja el.

Az intézmény működésével kapcsolatban minden esetben kikérjük a pedagógusok, a szülők és a fenntartó véleményét-az óvoda Szervezeti és Működési Szabályzatában foglaltak szerint.

1.2.1. Az óvoda működésének rendje

A nevelési év szeptember 1-től a következő év augusztus 31-ig tart. Az óvoda hétfőtől péntekig tartó munkarenddel üzemel. A nyári szünet idejéről a szülők legkésőbb február 15-ig értesítést kapnak.

Mindkét épületben a teljes nyitvatartási időben szakképzett pedagógusok foglalkoznak a gyermekekkel.

A Pillangós Óvoda 6⁰⁰-17³⁰ óráig tart nyitva, a csoportokat 6⁰⁰-7⁰⁰ óra között, illetve 16³⁰-17³⁰ óráig vonjuk össze. Az épületben hat csoport működik (Mókus, Kisvakond, Nyuszi, Napsugár, Katica, Napraforgó), főként vegyes és részben azonos életkorú csoportok.

A Gesztenyés Tagóvoda 6-17³⁰ óráig tart nyitva, összevont csoportok 6-7 óráig, illetve 16³⁰-17³⁰ óráig működnek. Itt három vegyes csoport található (Tulipán, Halacska, Csigabiga).

A beiratkozó gyermekek életkora és száma befolyásolhatja azt, hogy az adott évben vegyes, vagy azonos életkorú csoportokat tudunk indítani. Továbbá a gyermekcsoportok szervezését a Nemzeti köznevelésről szóló törvény, a felvett gyermekek életkora, a fenntartó elvárása és a szülők igényei határozzák meg.

1.2.2. Az óvoda adottságai

Mogyoród Nagyközség a Gödöllői-dombság egyik mély völgyében fekszik. Dimbes-dombos területek veszik körül. Az erdők és mezők látványa változatossá teszi a tájat. Néprajzilag a Galga-mente, a Jászság, a Tápíó-mente és a Kiskunság peremvidéke határolja.

A lakosság egy része mezőgazdasági tevékenységet folytat (növénytermesztés, állattenyésztés). más része a helyi, vagy környékbeli ipari tevékenységekhez kapcsolódva vállal munkát. A főváros közelsége az utóbbi évtizedben felgyorsította a falu fejlődését, lakosainak száma egyre nő (2023:8020 fő), köszönhető ez a község körül kialakított modern lakóparkoknak is.

Óvodánk épületei a település középpontjában helyezkednek el. A két épület között csordogál a Mogyoródi-patak, mely remek alkalmat kínál sétákra, környezetünk változásainak megfigyelésére. A Pillangós Óvodából közvetlen kijáratunk van a Szent László Tanösvényre.

Kiemelten fontosnak tartjuk a **környezeti nevelést**, amely egész óvodai nevelésünket átszövi. Óvodásainkat megismertetjük a minket körülvevő világ szépségeivel, kultúrájával. A pozitív érzelmi viszony kialakításával szeretnénk elérni, hogy felnőtté válásuk folyamatában is természetet, állatvilágot védők, környezettudatosak legyenek.

Az óvodás gyermekek részt vesznek a nagyközség kulturális- és hagyományörző programjain. (*Szüret, Mogyoródi csata, Május fa díszítés, Szent László napok*).

A helyi hagyományok átörökítése a népviselet és a programok élményszerzésének kapcsán tud megvalósulni.

Nevelési elveinket az Óvodai nevelés országos alapprogramja, a köznevelésről szóló törvény és gyermeki jogok védelme alapozza meg. A program megvalósítása során figyelembe vesszük a személyi és tárgyi adottságainkat, környezetünk igényeit is.

Nevelésünk célja, hogy biztosítsuk az óvodások sokoldalú, harmonikus fejlődését, elősegítsük a gyermeki személyiség kibontakozását az életkori sajátosságok, valamint az eltérő fejlődési ütem figyelembevételével.

A minket körülvevő világot komplexen, a maga egészében figyeljük meg, amelyben nagy hangsúlyt teszünk a tapasztalatszerzésre és élménypedagógiára.

A környezeti nevelésen belül a környezeti kultúra kialakítására és fenntarthatóságára törekszünk, amely magában foglalja a helyes életmód, gondolkodás és viselkedésmód megalapozását, a környezettudatos magatartás kialakítását, az értékek védelmét és megóvását.

1.2.3. Az óvoda tárgyi feltételei

Intézményünk két épületben fogadja a gyerekeket. A Gesztenyés Tagóvoda a Dózsa György út 23-ban, 1946-ban épült, 3 csoportos óvoda. A Veresegyházi úti épületet 2005-ben építették elsőként 4 csoportosra, melyet 2009 októberében két új csoportszobával bővítettek, így jelen állapotában 6 csoport befogadására képes.

A Gesztenyés tagóvoda 2026-ban ünnepli fennállásának 80. évét, a Pillangós Óvoda 2025-ben pedig a 20. születésnapját.

Az óvodák tárgyi felszereltsége megfelelő. A csoportszobák tágasak, világosak. Az óvodás gyermekeket esztétikusan kialakított környezet várja. A csoportszobákhoz gyermekmosdók és közös öltözők tartoznak.

A Pillangós Óvoda épületében főzőkonyha üzemel 1 szakácsnővel, 3 konyhai kisegítővel és egy ételmezési ügyintézővel. A Gesztenyés Tagóvoda épületében melegítő-tálaló konyha található 1 fő konyhai dolgozóval. Ide ételszállító gépkocsi viszi át az ételt a központi óvodából.

Az engedélyezett gyermek létszámunk 270 fő, ami 9 csoportot illetően 30 fős óvodai csoportokat eredményeznek. A 2023-mas beiratkozási adatokat tekintve közel 80%-os a kihasználtságunk.

A Pillangós Óvodában jól felszerelt tornaterem, a Tagóvodában tornaszoba biztosítja az egészséges mozgás feltételeit a gyermekeknek.

Az óvoda csoportszobáit, helyiségeit természetes anyagokból készült bútorokkal, eszközökkel, játékokkal szereltük fel. Minden évben lehetőségünk van új játékok vásárlására is a fenntartónk (*Mogyoródi Nagyközség Önkormányzata*) és alapítványunk (*Gesztényés Óvodáért Alapítvány*) jóvoltából. A csoportszobákban megtalálhatóak az alapvető építő-és konstruáló eszközök és egyéb fejlesztő játékok.

Az udvarokon új, modern, minden szabványnak megfelelő, mozgásfejlesztést elősegítő játszóeszközök kerültek telepítésre, ugyanakkor a parkosítás, kertszépítés és a zöld óvodai elveknek való megfelelést folyamatos feladatunknak tekintjük.

Az óvodánk rendelkezik a helyi pedagógia program megvalósításához szükséges tárgyi feltételekkel.

1.2.4. Az óvoda személyi feltételei

Az országos szintű óvodapedagógus hiány minket is érint. Az óvodapedagógusokat helyenként pedagógiai asszisztens munkakörben foglalkoztatott személyek segítik. Átlagosan a csoportok felében tudjuk biztosítani a 2 óvodapedagógust. Ahol ezt nem tudjuk megvalósítani, ott 1 óvodapedagógus állandó délelőttösként dolgozik, és 1 fő pedagógiai asszisztens segíti az egész nap folyamán.

A dajkák létszáma az előírásnak megfelelő 9 fő.

Az óvodapedagógusok eleget tesznek a 7 évenként kötelező továbbképzési kötelezettségüknek. Ezt az intézmény beiskolázási terve ütemezi.

A nevelőtestület figyelemmel kíséri az aktuális szakmai fórumokat, információkat, melyeket felhasználunk a mindennapi nevelésünk során.

Óvodánkban 3 **munkaközösség** működik:

-Szakmai Munkaközösség

-Zöld Munkaközösség

-Néphagyományőrző Munkaközösség

A jövőben szeretnénk szakmai kapcsolatot kiépíteni hasonló „Tevékenységek központú pedagógia programmal” dolgozó, és „Zöld Óvoda” pályázatot nyert intézményekkel.

Az óvoda szakmai munkájának irányítását, szervezését a székhelyen az intézményvezető és az intézményvezető-helyettes, a tagóvodában a tagóvoda-vezető, valamint a munkaközösség

vezetők segítik, ahol fő irányvonalunk, hogy egymás iránt tiszteletet tanúsító, elfogadó, egymás munkáját megbecsülő munkatársak működjenek együtt.

A titkársági feladatokat (*munkaügyi, tanügyi igazgatási, ügyviteli*) napi 8 órában óvodatitkár látja el.

Az óvodánkban dolgozó összes alkalmazott a nevelés eredményessége érdekében törekszik a tolerancia, az embertársaink iránti érzékenység, a nyitottság és a gyermekközpontúság megvalósítására.

Az étkezéssel kapcsolatos feladatokat élelmezésvezető, az élelmezési ügyintéző és a konyhai dolgozók együttesen, felelősségteljesen intézik a HACCP rendszerben meghatározott előírások alapján.

1.2.5. Intézményünk jövőképe

- ✦ Hitelesen azonosulunk pedagógiai programunkkal, a benne foglalt alapelvekkel, célokkal, feladatokkal.
- ✦ Nevelési gyakorlatunk a gyermekközpontúságot és a hátránycsökkentést helyezi előtérbe.
- ✦ Elsődleges feladatunknak tartjuk, hogy az óvodánkba járó gyermekeknek tevékenységekkel teli, boldog óvodás éveket teremtsünk meg.
- ✦ Megkülönböztetett figyelemmel közelítünk a szülők felé, törekszünk a kiváló partneri viszonyra.
- ✦ Óvjuk és védjük a környezetünket, előtérbe helyezzük a fenntarthatóság elveit.

2. NEVELÉSÜNK RENDSZERE

2.1. Alapelveink

Pedagógiai alapelvünk a gyermekek sokoldalú, harmonikus, az egyéni, életkori sajátosságokat figyelembe vevő fejlesztése.

Az óvodai nevelésünk befogadó, a gyermeki személyiség kibontakoztatására törekszik, biztosítva minden gyermek számára az egyenlő bánásmódot és az esélyegyenlőséget. Lehetőségeinkhez mérten segítjük és fogadjuk a sajátos nevelési igényű gyermekeket. Az integrált neveléssel biztosítjuk az esélyegyenlőséget.

Óvodánkban a gyermeki személyiséget szeretet, elfogadás, tisztelet, megbecsülés és bizalom övezi.

Érzelmi biztonságot nyújtó, pozitív érzelmeket közvetítő légkört teremtünk.

A gyermekek számára tevékenységeken keresztül igyekszünk megvalósítani az élménypedagógiát, melyben a folyamatos érzékelést, észlelést, tapasztalatszerzést és játékos cselekedtetést helyezük előtérbe.

Az eredményes nevelés feltétele véleményünk szerint a kölcsönös tiszteleten alapuló, *-nevelési kérdésekben következetes*-családdal kiépített partneri viszony.

2.2. Gyermekképünk

Óvodánkban sokféle családból érkező és különböző körülmények között élő gyermekek járnak.

Törekszünk a másság elfogadására, az egyéni bánásmód alkalmazására, az előítélet mentességre és az önazonosság megőrzésére. a hagyományok ápolása nem csak a hazánkban élő, de a migráns gyermekek számára is fontos feladatunk.

Az óvodai nevelés eredményeként a kisgyermek többsége óvodáskor végére éri el az iskolai élethez szükséges fejlettségi szintet. *(Izd. egyes fejezetek végén „Gyermekek várható fejlődése az óvodáskor végére”)*

2.3. Óvodaképünk

Óvodánk legfontosabb feladata a gyermekek szükségleteinek kielégítése, ezért fokozottan figyelünk a gondozási feladatokra, különös tekintettel a hátrányos helyzetű gyermekekre.

Figyelembe vesszük az eltérő ütemben fejlődő gyermekek egyéni sajátosságait. Erre alapozva elősegítjük érzelmi biztonságukat, biztosítjuk a szeretetteljes légkört a gyermeki személyiség elfogadásával és tiszteletben tartásával. A munkánk sikere, ha a környezetünk felé nyitott, érzelmileg stabil, befogadó, empatikus gyermekeket nevelünk.

Egész évben bevonjuk a családokat programjainkba, betekintést engedünk a mindennapjainkba. A nyitott ünnepeinken közösen tevékenykedünk.

Olyan óvodai életet teremtünk óvodásainknak, mely környezetbarát, környezetvédő szemléletet közvetít nemcsak neki, de szüleinek is.

Intézményünkben a fejlesztés legfőbb színtere a játék, mely által észrevétlenül tanulnak, kiélhetik, kipróbálhatják, feldolgozhatják és gyakorolhatják az életben előforduló szituációkat, az őket ért élményeket. Napirendünk, tudatos tervezésünk és tanulási kereteink biztosítják az ehhez elegendő időt, alkalmat, lehetőséget és eszközöket is.

2.4. Az óvodapedagógus modell szerepe

Az ideális óvodapedagógus az alapvető humanista értékek hordozója, amelyhez megfelelő szakmai felkészültség társul és ez mindennapi pedagógiai tevékenységében kifejeződik.

Fontos a belső és a külső *-az érzések, a viselkedés és a rendezett megjelenés-*harmonikus összhangja. Ez biztosítja a nevelői magatartás, példamutatás hitelességét.

A nevelőtestület közös értékek fogadja el a toleranciát, egymás segítségét, együttműködést, egymás véleményének, emberi méltóságának a tiszteletben tartását. Továbbá az **esztétikus óvodai környezet** jelentőségét, a nevelői tevékenység rugalmasságát, a helyzetekhez és a gyermek egyéni jellemzőihez történő alkalmazkodást, felelősségtudatot, az önművelési-önfejlesztés igényt.

Holisztikus látásmóddal, belső nyitottsággal törekszünk a hatékony nevelésre.

A jó óvodapedagógus tudja, hogy a gyermek már megtanult és magával hozott bizonyos értékeket a családból, melyeket az óvodának tiszteletben kell tartani.

Törekszünk arra, hogy az élet adta szituációkban-*lehetőségekhez mértén*- a döntésekbe is be tudjuk vonni a gyermekeket.

2.5. Az óvodapedagógus és a dajka együttműködése

A tevékenységközpontú óvodai program megvalósítása során a dajka munkája az óvodapedagóguséval összehangolt, hiszen a dajkát a pedagógiai munka közvetlen segítójének tekintjük. Munkáját a gyerekek napirendjéhez igazítva, az óvodapedagógusok irányítása mellett végzi.

Ahhoz, hogy a nevelési folyamatban a dajka közvetlenül és tevékenyen részt vehessen, elsősorban arra van szükség, hogy megfelelő szinten tájékoztatva legyen az óvoda és az adott óvodapedagógus nevelési elképzeléseit, módszereit illetően.

Tudnia kell, milyen célok érdekében, hogyan kívánják a pedagógusok a gyermekcsoport fejlesztését megvalósítani.

Fontos, hogy tartsa be a titoktartási kötelezettséget a gyermekekről kapott információ terén. Ismerje és alkalmazza munkaköri leírását. Legyen igénye önmagát képezni a változó óvodai élethez igazodva. Az óvoda pedagógiai asszisztensével alakítson ki pozitív kapcsolatot.

A sajátos nevelési igényű, illetve kiemelt figyelmet igénylő gyermekek ellátásában résztvevő szakemberekkel működjön együtt.

2.6. Az óvodapedagógus és a pedagógiai asszisztens együttműködése

Az óvodai program megvalósítása során a pedagógiai asszisztens munkája az óvodapedagóguséval összehangolt, hiszen csak így tud a segítségére lenni a gyermekek megfelelő nevelésében. Magatartásával, beszédstílusával, külső megjelenésével mintaadó a gyermekek számára. Az óvodapedagógus irányításával vesz részt az óvodai tevékenységekben, és a pedagógus által kijelölt gyermekekkel történő feladatok elvégzésében. A csoportokba járó gyermekekkel, óvodapedagógussokkal, dajkákkal és a szülőkkel pozitív kapcsolatot alakít ki. Törekszik arra, hogy ne lépje túl a hatáskörét. Ismeri és betartja a munkaköri leírást. A gyermekek fejlődésével kapcsolatos tájékoztatást meghagyja az óvodapedagógusnak. A sajátos nevelési igényű, illetve a kiemelt figyelmet igénylő gyermekek ellátásában résztvevő szakemberek javaslatait, nevelési ötleteit megfogadja és alkalmazza, hiszen a sajátos nevelési igényű gyermekek aktív segítője.

2.7. A közvetlen környezet hatása

Óvodánk mindkét telephelye a nagyközség központjában, körülbelül 1 kilométerre található egymástól. A település tősgyökeres lakossága többségében vallásos, hagyománytisztelő, aki büszke települése tradícióira és részt vesz azok ápolásában.

A Gesztenyés Tagóvoda „*mi óvodánk*” érzését az közvetíti azáltal, hogy a helyi szülők többsége is ebbe az óvodába járt. Megfigyelhető továbbá, hogy tagóvodánkat főként a családias légkört, kisebb közösséget kedvelő szülők választják.

A Pillangós Óvoda a közelben lakókból és zömmel a lakóparkokban élőkől tevődik össze. Az épület korszerűbb intézményi képet nyújt. Az itt dolgozó pedagógusok egy része a környező városokból jár be dolgozni, a dajkák többségében helybeliek. A pedagógiai asszisztensek egy része helyi, de többen járnak be a környező településekről is. (Fót, Dunakeszi)

3. PEDAGÓGIAI PROGRAMUNK BEMUTATÁSA

„A gyermek világra nyitott lény. A simogatásra simogatással, a jókedvre jó kedvvel, a tevékenységre tevékenységgel felel.”

Mérei Ferenc

Óvodánkban a **tevékenységközpontú óvodai program** alapján nevelünk, melynek szerves része a komplex foglalkozásokra épülő zöld óvodai(környezeti) nevelés, külső világ valóban tevékenységeken keresztül történő megismerése.

Nevelésünk célja a társadalom számára is kiemelten szükséges egyéni képességek intenzív fejlesztése, a környezeti *kultúra-, életmód-, gondolkodás-, viselkedés* megalapozása, pozitív attitűdök alakítása, ami nemcsak az óvodában megvalósuló feladatokat, hanem az életre való felkészítést tekinti elsődlegesnek.

A tevékenységközpontú óvodai nevelés a gyermeket és az ő tevékenységét helyezi középpontba. Minél változatosabb, többfajta tevékenységet kínálunk egy időben a gyerekeknek- az élménynyújtás előtérbe helyezésével, annál sokrétűbb tevékenységformát lesznek képesek megvalósítani.

Nevelési gyakorlatunk tanulási módszerei a tapasztalásra, a felfedezésre, a kreativitás erősítésre, az utánzásos, minta-és modellkövetésre, a szokástanulásra, a spontán játékos tapasztalatszerzésre és az óvodapedagógus által irányított megfigyelésekre és a gyakorlati problémamegoldásra épül.

A program megvalósításával kapcsolatos feladataink:

- ✦ Elősegítjük a gyerekek érzelmi fogékonyságát a természeti, társadalmi, tárgyi környezet felé.
- ✦ Biztosítjuk a sokoldalú, élményeken alapuló tapasztalatszerzést.

- ✦ Átadjuk és mélyítjük a tapasztalatszerzésből adódó különféle ismereteket, majd ezeken keresztül alakítjuk a gyerekek képességeit, szokásait(*kommunikáció, kognitív képességek, pszicho-motoros képességek, kulturhigiénés szokások*).
- ✦ Jeles napjaikkal, ünnepeinkkel a magyar hagyományok megvalósítására és a hazafiasságra nevelés csiráinak az elültetésére törekszünk.
- ✦ A „Zöld óvoda” program közvetítésével megalapozzuk a környezettudatos életmódra nevelést és a fenntartható fejlődést.
- ✦ Az óvodai évek szisztematikus, tudatos tervezésével megvalósítjuk az iskolaérettség eléréséhez szükséges fejlesztést.

Az óvodás korú gyermekeket főként az érzelmeik befolyásolják és irányítják. A közvetlen tapasztalatszerzés mindig érzelmeket vált ki, ezért törekszünk arra, hogy minél változatosabb, érdekesebb, figyelemfelkeltőbb, hosszabb és rövidebb időtartamú tevékenységeket kínáljunk óvodásainknak. Ezek sokszínűsége abban rejlik, hogy többféle fejlesztési terület, műveltségterület kapcsolódik össze többségében téma alapján, miközben mindegyikük megőrzi sajátos jellemzőjét.

Nevelőmunkánk további célja, hogy mind a lelkileg egészségesen fejlődő, mind a kiemelt figyelmet igénylő gyermekeknél az óvodáskor végére elérjük a fejlődés azon jellemzőit, amit az Óvodai nevelés országos alapprogramja megfogalmaz elvárásként-*„fejlődés jellemzői az óvodáskor végére”*.

Feladatunk, hogy minden gyermek a 6. életévének a betöltése környékére eljusson az iskolakezdéshez szükséges lelki-, testi fejlettségre.

Az iskolakezdés halasztásra az arra kijelölt, halasztást engedélyező szervhez beküldött szülői kérelem, illetve a Szakértői Bizottság/ok által kiállított határozatok alapján van lehetőség, melyet rögzíteni szükséges az arra fenntartott Oktatási Hivatal által működtetett informatikai felületen.

3.1. Komplex tevékenységek tervezése, jeles napjaink, ünnepeink

Tervezésünk alapja a nevelő testület által kidolgozott és jóváhagyott évszakok és jeles napok szerinti témakörök figyelembevétele.

ŐSZ

Jeles napok az óvodánkban

- A magyar népmese napja (szeptember 30.)
- Szüret
- **Állatok világnapja (október 4.)**
- Márton nap (november 11.)
- Adventi előkészületek

Jeles napokhoz fűződő tevékenységek

- Mesék gyűjtése, dramatizálása
- Aktuális udvari munkák végzése-falevelek komposztálása, stb.
- Őszi zöldségek, gyümölcsök feldolgozása(saláták, zöldség-és gyümölcsbábok)
- Befőzések, szárítások, szőlő préselés-must készítés
- Gyümölcslevek készítése
- Kirándulások, séták
- Költöző madarak megfigyelése
- Őszi termékek gyűjtése
- Zöld sarok rendezgetése
- Őszi dekorálás
- Termésjátékok, nyomatok készítése
- Szervezett, közös programok óvodaszinten-az Állatok világnapjához kapcsolódóan
- Libás játékok
- Madárodúk, madáretetők kihelyezése

TÉL

Jeles napok óvodánkban

- Adventi kézműves délután
- Mikulás(december6.)
- Karácsony
- Farsang (február 6.)
- Télűzés

Jeles napokhoz fűződő

tevékenységek

- Téli dekorációk készítése
- Gyógyteák készítése
- Adventi kézműveskedés a családokkal
- Luca napra búza csíráztatása
- Mézeskalács sütés
- Téli madáretetés, Madárkarácsony
- Karácsonyi asztal terítése
- Évszaknak megfelelő időjárás, öltözködés, ruhaneműk témaköre
- Játék a tükör előtt-testséma fejlesztése
- Érzékszervek
- Téli sportjátékok

TAVASZ

Jeles napok óvodánkban

- Mogyoródi csata (március 14.)
- Nemzeti ünnepünk-Március 15.
- **Víz világnapja (március 22.)**
- Húsvéti előkészületek
- **Föld napja (április 22.)**
- Május fa díszítés
- Anyák napja
- Sport nappal egybekötött **Madarak és fák napja (május 10)**
- **CSALÁDI NAP**

Jeles napokhoz fűződő

tevékenységek

- Aktuális udvari munkák elvégzése, gereblyezés, söprögetés, talaj megtisztítása
- Virágosítás, kertszépítés
- Tavaszi hajtások
- Magvak csíráztatása
- Séták, Szent László szoborhoz
- Szervezett, közös vízi játékok, óvoda szinten, a Víz világnapjához kapcsolódóan
- Mogyoródi patak, Szent László tanösvény látogatása
- Versek, mondókák gyűjtése
- Húsvéti tojásfestés
- Ajándékkészítés
- Kirándulás a természetben

NYÁR

Jeles napok óvodánkban

- Gyermeknap
- Búcsúzás az óvodától
- Nyári élet az udvaron

Jeles napokhoz fűződő tevékenységek

- Tájémegismerő kirándulások, séták
- Szövések, fonások, gyöngy-és tésztafűzés
- Szervezett, közös játékok óvoda szinten
- Családi programok
- Aktuális udvari programok
- Kísérletezések, természeti megfigyelések
- Iskolába távozó gyerekek búcsúztatása
- Buszos kirándulások
- Közös szabadtéri programok

4. ÁLTALÁNOS FELADATATINK

4.1. Egészséges életmód alakítása

Célunk: kiegyensúlyozott, testileg és lelkileg egészséges gyermekeket nevelni.

Az egészséges élezmód, a testápolás, az étkezés, az öltözködés, a betegségmegelőzés és az egészségmegőrzés szokásait alakítjuk, belső igénnyé fejlesztjük.

Feladatunk: az egészséges életmódra nevelés, az egészségünk megtartása, erősítése.

A 3-6 éves korosztályra jellemző fiziológiai, életkori sajátosságokat figyelembe véve tervezzük-szervezzük a gondozási tevékenységeket, a mozgásigény kielégítésének feltételeit és az egészség védelmét. Az egészségfejlesztő tevékenységek során a gyermekek egészségi állapotának pozitív irányú váltoására törekszünk. Fokozott figyelmet fordítunk a hátrányos szociokulturális környezetből érkező gyerekekre is.

Az egészségfejlesztés területei:

- ✦ Személyi higiéné (testápolás, tisztálkodás, öltözködés, pihenés)
- ✦ Egészséges táplálkozás
- ✦ Mindennapos testnevelés, testmozgás
- ✦ Testi és lelki egészség fejlesztése, egymásra hatása
- ✦ A bántalmazás, erőszak megelőzése
- ✦ Balesetmegelőzés, és elsősegélynyújtás

Általános feladataink:

- ✦ A gyermekek önállóságát differenciáltan fejlesztjük, egyéni bánásmódot alkalmazunk.
- ✦ Hiteles, követésre méltó, következetes viselkedési mintákat nyújtunk a gyerekeknek.
- ✦ Az egészséges életvitelhez szükséges szokásokat alakítjuk, fejlesztjük.
- ✦ Megalapozzuk a környezetvédelemhez és megóváshoz kapcsolódó attitűdöket.
- ✦ Alkalmazzuk a Zöld óvoda kritériumait: szelektíven gyűjtjük a hulladékot (*a csoportszobákban egyelőre csak a papírt*), ügyelünk a víz-és az energia takarékosagra, óvjuk a növényeket és az állatokat.
- ✦ Minél több időt töltünk a szabadban, a friss levegőn, kirándulásokat szervezünk, sétát teszünk a természetben, megfigyeljük az időjárást, a környezetünk változásait.
- ✦ A gyermekeket minden évben balesetvédelmi oktatásban részesítjük, és tűzriadót tartunk.
- ✦ Az óvó-védő szabályokat a naplóban rögzítjük.

4.1.1. Személyi higiéné

Testápolás

- ✦ A testápolási eszközöket a gyerekek által könnyen elérhető helyen biztosítjuk.
- ✦ Kialakítjuk a helyes testápolás szokásait (WC használat, mosakodás, fésülködés, helyes, rendszeres fogmosás).
- ✦ Kedves, odafigyelő magatartásunkkal oldjuk a gyerekek szorongásait (akkor mehetnek WC-re amikor akarnak, és szükségleteiket társaiktól elválasztva, nyugodt körülmények között végezhetik el).
- ✦ Gyakoroljuk a helyes orrfújást, és zsebkendő használatot.
- ✦ Megtanítjuk őket a takarékos víz, és tisztálkodó szerek használatára. A Zöld óvodai elveknek megfelelően szokásokat megerősítő piktogramokat helyezünk el a mosdókban (*Pl.: Ne folyasd a vizet!*)

- ✦ Betegségek esetén, a téli időszakban nagyobb figyelmet fordítunk a fertőtlenítésre, többszöri szellőztetésre.
- ✦ A helyes testápolási szokások alakításának érdekében védőnői, fogászati szakemberek segítségével játékos foglalkozásokat szervezünk prevenciós céllal.

Öltözködés

- ✦ Kérjük a szülőket, hogy a gyerekek öltözéke kényelmes és többretegű legyen., valamint mindig tartsanak egy tartalék (váltó) ruhát az ovis zsákban.
- ✦ Kérjük, hogy biztosítsák gyermekiknek a megfelelő váltó cipőt (bokát fogó szandál, vagy szellőzést biztosító cipő).
- ✦ Az időjárásnak megfelelően öltöztetjük a gyerekeket.
- ✦ A mozgásos foglalkozásokra váltó ruhát és kényelmes, biztonságos, bokát tartó tornacipőt kérünk.
- ✦ A csoportszobában benti, az udvaron pedig kinti ruhában vagyunk.
- ✦ Ügyelünk a tisztaságra, az öltöző szekrények rendben tartására.

Pihenés

- ✦ A csoportokat kiszellőztetjük, a pihenés alatt levegőcserét biztosítunk, a termet elsötétítjük.
- ✦ A meleg, szorító, felesleges ruhadarabokat (pulóver, vastag nadrág) levesszük.
- ✦ Mesével, altató dalokkal, versekkel teremtjük meg a pihenéshez szükséges nyugodt légkört.
- ✦ A gyerekek maguk mellé vehetik az otthonról hozott, kedvenc alvós játékokat
- ✦ Az ágyneműről, és annak tisztításáról a szülők gondoskodnak 2 hetente
- ✦ Pihenőidőben (nem allergizáló) illóolajokat párologtatunk, melyek jótékony hatással vannak a légző szervrendszerünkre.

4.1.2. Étkezés

- ✦ Esztétikus. és nyugodt környezetet és megfelelő időt biztosítunk az étkezésekhez.
- ✦ A csoportok életkorához, fejlettségéhez, összetételéhez igazítjuk az önkiszolgáló, vagy naposi rendszert.
- ✦ Az étkezések során biztatjuk a gyerekeket arra, hogy kóstoljanak meg minden ételt és az új ízekre is legyenek nyitottak.
- ✦ A tízórá és az ebéd közötti időben lehetőség szerint gyümölcsöt, zöldséget kínálunk.
- ✦ Lehetőséget adunk a szülőknek önkéntes vállalással zöldségek, gyümölcsök behozatalára a Gyümölcsnapotár szerint.
- ✦ A folyadékot a gyerekek számára elérhető helyen, egész nap biztosítjuk, melyre fokozottan figyelünk.
- ✦ Megmutatjuk, és megtanítjuk a kulturált terítés, és étkezés szokásait, szabályait.
- ✦ A megfelelő napirend kialakításával lehetőséget adunk az egyéni sajátosságok figyelembevételére (sajátos étrendű gyerekek).
- ✦ A heti étlapot a szülők számára jól látható helyen, a csoportoknál, és a központi faliújságra is kifüggesztjük.
- ✦ A tízórait és uzsonnát folyamatos szervezeti formában, meghatározott időkeretben tesszük elérhetővé a gyerekek számára.
- ✦ Lehetőségeinkhez mérten vitaminsalátát, kompótot készítünk a gyerekekkel. Az őszi, téli hónapokban mézzel ízesített teával kínáljuk őket. Arra törekszünk, hogy teakészítésnél minimális cukrot használjunk. A konyha egyébként kiemelten ügyel arra, hogy csökkenten használja a sót és a cukrot a gyerekek egészsége védelmében.

Egészséges táplálkozás

- ✦ Étrendünk az óvodás gyermekek egészséges táplálkozási szokásainak megerősítését és az otthoni étkezés kiegészítését szolgálja. Többször egyeztetünk a konyhával, figyelemmel kísérve az étlapot, esetleges igényeinket figyelembe vesszük.
- ✦ A fejlődés alapfeltételei között kiemelt jelentőségű a gyermekek egészséges táplálása.

- ✦ Az óvodai étkezés nem tudja az egészséges táplálkozás minden követelményét teljesíteni, ezért a szülők segítő együttműködésével igyekszünk a lehető legtöbbet nyújtani a gyermekek számára.
- ✦ A korszerű étkezési elveket, reform ételek formájában a minket kiszolgáló konyha beépíti az étrendbe.

4.1.3. Mozgás

- ✦ Teret, időt és eszközöket biztosítunk a mindennapos mozgástevékenységekhez a csoportszobában és az udvaron egyaránt, mert az élményként megélt mozgás belső igényt alakít ki a gyermekben az önfejlesztésre, gyakorlásra.
- ✦ A napirendet úgy állítjuk össze, hogy felváltva biztosítjuk a mozgásos és inaktív tevékenységeket.
- ✦ A napirend, hetirend lehetővé teszi a hosszabb séták tervezését is.
- ✦ Biztosítjuk az egyéni igények kielégítését és a spontán mozgáslehetőségeket is.
- ✦ Kihasználjuk a mozgásos tevékenységekben rejlő kognitív fejlesztési lehetőségeket is.
- ✦ Délután is lehetőséget adunk prevenció/s/korrekción és tehetséggyógyító költségtérítéses (Bukfenc torna, Zumba Kids) illetve ingyenes (ovi foci) sporttevékenységben történő bekapcsolódásra a gyerekek mozgásigényének kielégítése és fejlesztése céljából.

4.1.4. Testi és lelki egészség fejlesztése, egymásra hatása

- ✦ A gyermekek testi és lelki egészségének fejlesztését az óvodai élet minden területén folyamatosan szem előtt tartjuk.
- ✦ Az óvoda felnőtt dolgozói viselkedési modellt, mintát nyújtanak a gyermekek számára.
- ✦ A család bevonásával felhívjuk a gyermekek figyelmét az idegen emberekkel való érintkezés helytelenségére (*ne fogadjanak el semmit, ne menjenek a kerítéshez, ha ismeretlen dolgot találnak, ne nyúljanak hozzá, hanem szóljanak, stb*).
- ✦ Biztosítjuk a szakemberek által kezdeményezett, életkoruknak megfelelő beszélgetéseket, játékosan interaktív érzékenyítő előadásokat.

A bántalmazás, erőszak megelőzése

A nevelési intézmény a gyermekeket óvodán kívüli veszélyeztető okokat pedagógiai eszközökkel nem tudja megszüntetni.

Az óvodapedagógus bántalmazás, erőszak észlelésekor kötelező jelzéssel kell éljen az óvoda gyermekvédelmi felelőse felé (gyermekvédelmi törvény előírása), aki az intézményvezetővel, tagóvodavezetővel konzultálva megteszi a szükséges intézkedéseket (Családvédelmi és Gyermekjóléti Szolgálat, egyéb szakemberek, szakhatóságok felé).

4.1.5. Baleset-megelőzés és elsősegélynyújtás

A gyerekeket megismertetjük a veszélyforrásokkal, veszélyhelyzetekkel, vagy a balesetek során elvégzendő teendőkkel-például segítségkérés.

Felhívjuk figyelmüket, hogy egy-egy hétköznapi tárgy (pl.: kerékpár, mászóka, autó, gyógyszer) milyen veszélyforrásokat hordoz magával, illetve mire érdemes odafigyelniük a balesetek megelőzése érdekében.

Az óvó-védő előírásokat a gyermekek életkorának és fejlettségi szintjének megfelelően ismertetjük.

Az óvoda házirendjében meghatározzuk azokat az óvó-védő intézkedéseket, melyeket a gyermekekkel az óvodában való tartózkodás során meg kell ismertetniük.

Az óvoda berendezései, eszközei csak a baleset-megelőzés szempontja alapján történt vizsgálat után kerülnek használatba. Állapotuk folyamatos ellenőrzés alatt áll, ez az udvari eszközök esetében szakértői felülvizsgálattal egészül ki.

A gyermekbalesetek megelőzésében legfőbb célunk azok megelőzése és a gyermek testi épségének megóvása. Nevelőmunkánk során kellő információt, magyarázatot nyújtunk a gyerekeknek a beszélgetések során.

A balesetek megelőzése érdekében, illetve bekövetkezésekor ellátandó feladatok az óvoda Szervezeti és Működési Szabályzatában kerültek rögzítésre.

Az elsősegély doboz a Pillangós Óvoda épületében az orvosi szobában elhelyezett szekrényben, míg a Gesztenyés Tagóvodában a mosókonyhában, a faliszekrényben található.

Ellenőrzése, feltöltése rendszeres az elsősegélyt nyújtó kollégák jóvoltából. Az elsősegély doboz feltöltése a gyermekorvos ajánlása alapján a helyi patikavezető szakmai tanácsával történik.

Az óvodapedagógus feladatai a gyermekbalesetek megelőzése érdekében:

- ✦ A nevelési év megkezdésekor, illetve szükség szerinti gyakorisággal (pl.: kirándulás előtt) a gyerekek életkorának és fejlettségi szintjének megfelelően ismerteti a gyermekekkel az egészségük és testi épségük védelmére vonatkozó szabályokat, külön kitérve, hogy mit nem szabad! Felhívja a figyelmüket a veszélyforrásokra.
- ✦ Az óvoda házirendjében meghatározott óvó-védő előírásokat *(amelyeket a gyermekek óvodában tartózkodása során szem előtt kell tartani)* az óvodában dolgozók betartják és közvetítik is ezeket a szülők felé.
- ✦ Az óvodai SZMSZ világosan meghatározza azokat a feladatokat, amelyeket a vezetőnek, az óvodapedagógusoknak, illetve nevelő munkát segítő alkalmazottaknak a gyermekbalesetek megelőzésében, illetve a baleset esetén be kell tartani/ el kell végezni.

A gyerekek várható fejlődése az óvodáskor végére az egészséges életmódra nevelés területén:

- ✦ Mozgásuk összerendezett, testi szükségleteiket képesek késleltetni, szándékosan irányítani.
- ✦ Mozgáskoordinációjuk, finommotorikájuk erőteljesen fejlett.
- ✦ Önálló a tisztálkodásban, öltözködésben, fogmosásban, fésülködésben.

- ✦ Ügyelnek a mosdó tisztaságára, ismerik és rendben tartják saját eszközeiket.
- ✦ Helyes technikával mosnak kezet, fújnak orrot.
- ✦ Ismerik a betegségmegelőzés szabályait.
- ✦ Önállóan terítenek, étkeznek. Betartják a kulturált, udvarias étkezési szokásokat, udvarias étkezési szokásokat.
- ✦ Önállóan öltöznek, vigyáznak ruháikra, képesek az időjárásnak megfelelő öltözéket választani.
- ✦ Ismerik az őket körülvevő tárgyak helyét, játékok játékszabályait.
- ✦ Van igényük a tiszta, esztétikus környezetre.
- ✦ Takarékoskodnak a vízzel, papírral, szappannal.
- ✦ A szelektív papír-és műanyag gyűjtésben, válogatásban aktívan részt vesznek.

4.2 Az érzelmi, az erkölcsi és értékorientált közösségi nevelés

Célunk, hogy a gyerekek olyan személyiségjegyeket, viselkedési formákat sajátítsanak el az óvodában, melyek megfelelnek a társadalom által elvárt érzelmi, erkölcsi, és közösségi normáknak, ezáltal segítve elő a szocializációjukat.

Az óvoda a gyermekek nyitottságára épít, és segíti őket, hogy megismerjék szűkebb, és tágabb környezetüket, amely a nemzeti identitástudat, a keresztény kulturális értékek, hazaszeretet, a szülőföldhöz és családhöz való kötődés alapja. Ebben a folyamatban elengedhetetlen, hogy biztonságos, szeretetteljes, derűs légkört alakítsunk ki számukra.

4.2.1. Befogadás

Törekszünk arra, hogy óvodába lépéskor (befogadás/beszoktatás) kedvező érzelmi hatások érhék a gyermekeket.

Ez idő alatt a kisgyermek anyukájával vagy apukájával közösen ismerkedik az óvodai környezettel, a társakkal, az óvodapedagógusokkal és a nevelő munkát segítőkkel. A szülő ilyenkor a gyakorlatban kap ízelítőt az óvodai életből és a nevelők munkájából.

Az óvodába való beszoktatás elve a **fokozatosság**. Minden gyermek más és más, eltérő személyiségjegyekkel rendelkezik, különféle családi háttérből érkezik. Van, aki előtte már járt bölcsődébe, de olyan is előfordul, hogy alig találkozott még kortársakkal.

A folyamat sikeressége érdekében törekszünk:

- ✦ a segítőkész, partneri kapcsolat kialakítására a szülőkkel és folyamatosan tájékoztatjuk őket a napi történésekről, apró sikerélményekről.
- ✦ minél több információt gyűjtünk a kisgyermekről, otthoni szokásairól.
- ✦ szeretetteljesen, kiemelt figyelemmel foglalkozunk az újonnan érkezett gyermekekkel.
- ✦ a rugalmas napirend megvalósítása és az egyéni szükségletek, igények kielégítésére.
- ✦ arra, hogy minden kisgyermek hozhasson valami otthoni játékot, plüssöt, ami megnyugtatja, megvigasztalja őt.

Az érzelmi, az erkölcsi, és értékorientált közösségi nevelés során feladatunk továbbá annak segítése, hogy a gyermekek rá tudjanak csodálkozni a természetben, az emberi környezetben mutatkozó jóra és szépre, mindazok megbecsülésére.

Az optimális érzelmi és szociális attitűdöket a gyermekek képességeinek támogatásával segítjük elő. A szeretet, tisztelet közvetítésével és megtanításával, valamint a tapintatos és elfogadó érzelmi biztonság megteremtésével fejlesztjük az önbizalmukat és alakítjuk a pozitív, reális én-képüket.

Segítjük a gyermekek azon képességeinek fejlődését, amelyek alkalmazkodásukat, a csoportba történő integrációt, az egészségvédő, szabálykövető magatartást, a természeti és társadalmi feltételekhez alkalmazkodó, udvarias viselkedésüket formálják. Kiemelt figyelmet kap a

hátrányos helyzetű, a beilleszkedési, tanulási, magatartási zavarral küzdő, a sajátos nevelési igényű és a migráns gyermekek beilleszkedése is.

Óvodánk a 2018/2019-es nevelési évben csatlakozott a „**Boldog óvoda**” országos programba, ahol célunk a gyermekek és nevelőink pozitív életszemléletének alakítása és önbizalmuk növelése.

Az óvodapedagógus feladatai az érzelmi, erkölcsi, és értékorientált közösségi nevelés területén:

- ✦ Készítsen elő az új gyerekek befogadására esztétikus, biztonságos csoportszobai környezetet.
- ✦ Óvodába lépés előtt kölcsönösen informáló kapcsolatteremtésre törekedjen a családokkal. *A pandémia lezajlása óta a családlátogatást az intézményen belüli közös beszélgetés váltotta fel.*
- ✦ Biztosítsa és támogassa a folyamatos, egyéni szükségletekhez alkalmazkodó befogadási *(beszoktatási)* időszakot.
- ✦ Tájékoztassa a szülőket a nevelési törekvéseinkről, elveinkről, pedagógiai programunk értékeiről.
- ✦ A szocializációs folyamat során mindig játékosan, a gyermeki aktivitásra építve tervezze, szervezze feladatait.
- ✦ Segítse elő, hogy a gyermekek magukkal hozhassák kedvenc tárgyukat, alvókájukat a csoport szokás-szabályrendszere szerint.
- ✦ Vegye figyelembe az egyéni sajátosságokat, éreztesse a gyermekekkel, hogy elfogadja őket. Határozottan jelezze, hogy mit tart helyesnek, és mit nem. Legyen igazságos a nevelési helyzetekben.
- ✦ Legyen elfogadó. A gyermeket is a különbözőségek elfogadására, tiszteletére nevelje.
- ✦ Segítse, alakítsa a gyermekek én-képét, önismeretét, önértékelését.

- ✦ A nevelési helyzetek tudatos kihasználásával, mintaadással formálja a gyermekek erkölcsi tulajdonságainak-*udvariasság, önzetlenség, kedvesség, szabálytudat, munkához való pozitív attitűd, kitartás, pontosság, feladattudat stb.*
- ✦ Teremtsen olyan helyzeteket, amelyekben a gyermekek fejleszthetik önállóságukat.
- ✦ Fejlődésbéli eltérés esetén kezdeményezze a speciális, segítő szakemberek bevonását. Folyamatosan egyeztessen velük, tanácsaikat, ötleteiket építse be a nevelőmunkájába.
- ✦ Feladathelyzetekben, munka jellegű tevékenységekben, játéktevékenységben alakítsa, fejlessze a gyerekek szabálytudatát és az akarati tulajdonságait.

4.2.2. Értékelési, jutalmazási és fegyelmezési gyakorlatunk

Mindhárom nevelési technika a személyiség, a közösségben elfoglalt hely fontos alakítója. Magára a gyermekközösség alakulására is hatással van.

Nevelőtestületünk és a nevelő munkát segítő kollégáink minden tagja pozitív megerősítés elvét alkalmazza.

Értékeléseinkben kidomborítjuk a pozitív cselekedeteket. Nevelőmunkánk során a biztatást, buzdítást, dicséretet kulcsfontosságúnak tekintjük. Ezekkel erősítjük gyermeki motivációkat, a helyes megnyilvánulásokat. A humort, humoros helyzeteket is megéljük az egyes pedagógiai helyzetekben, hiszen feszültségcsökkentő, szorongás oldó hatással bírnak.

Kerüljük a tárgyi jutalmazást, helyette a verbális és nonverbális kifejezéseket, gesztusokat, mosolyt, érintést helyezük előtérbe.

Az értékelésnél, jutalmazásnál, fegyelmezésnél arra törekszünk, hogy az mindig konkrét legyen, az adott helyzethez kapcsolódó, a gyermek számára világosan érthető, a társakra nézve pedig motiváló hatású.

Tiltás helyett leginkább választási lehetőséget kínálunk a gyerekeknek.

Szükség szerint az óvodapedagógus a szélsőséges, veszélyt jelentő gyermeki tevékenységet megállíthatja, a nem megfelelő viselkedésű óvodást kiemelheti a játékából, mindig jelezve, hogy a magatartását ítéli el és nem a gyermeket.

A gyerekek várható fejlődése az óvodáskor végére az érzelmi, erkölcsi, és értékorientált közösségi nevelés területén:

- ✦ A gyerekek nyitottak, érdeklődők, ki tudják fejezni érzelmeiket.
- ✦ Képesek az együttműködésre, kapcsolatteremtésre társaikkal és a felnőttekkel egyaránt.
- ✦ Szavaik, tetteik a pozitív érzelmet közvetítik.
- ✦ Megvigasztalják, bátorítják egymást.
- ✦ Segítőkészek.
- ✦ Konfliktushelyzetekben képesek egyezkedni.
- ✦ Beszélgetnek a közösen átélt élményeikről.

4.3. Az anyanyelvi és az értelmi fejlesztés, nevelés megvalósítása

Célunk, hogy változatos módszerekkel és eszközökkel, pozitív példával tudjuk megszerettetni magyar anyanyelvünket és kialakítsuk a gyermekben az iskolai élethez szükséges nyelvi képességeket.

Az anyanyelvi nevelés szinte mindegyik tevékenységi forma keretében megvalósítandó feladatunk. Nyelvünk a legfontosabb eszköze szociális kapcsolatok építésének és az emberek közötti kommunikációnak. A beszéd és a gondolkodás egymással szoros kapcsolatban áll.

A gyermekek beszédét elsősorban az otthoni nyelvi, illetve szociokulturális környezet határozza meg. Az óvoda fejlesztési feladatainak tehát a család, a környezet megismeréséből kell kiindulni és a gyermek egyéni képességeinek megismerésén keresztül kell hatást kifejteni.

Programunk szerint a fejlesztésnek a gyermek élményeihez kapcsolódva és tapasztalatszerzéssel egybekötve lehet értelme.

Az óvodapedagógusnak arra kell lehetőséget biztosítani *(például beszélgetőkörök alkalmával)*, hogy nyugodt légkörben, életszerű helyzetekben minden gyermek beszélhessen arról, ami foglalkoztatja őt, illetve el tudja mesélni az élményeit.

Az óvoda tevékenységgel gazdag élete már alapjaiban alkalmat ad az anyanyelvi nevelés fejlesztési lehetőségeire. Ilyen körülmények között a gyermekek szívesen és gyakran beszélnek. A nap folyamán bármikor adódhat lehetőség interakcióra, magyarázatra.

Anyanyelvünk közvetítése során törekszünk a példamutató, tiszta és szép beszédre, mely mintát nyújt és ösztönzést ad a kisgyermeknek.

Különösen fontos, hogy az óvodapedagógus ügyeljen beszédének stílusára, a hanglejtés, a dinamika, a hangsúly megfelelő alkalmazására. Arra törekszünk, hogy beszédünk legyen érthető, egyszerű és világos.

Fontos, hogy a gyermekek mindig kapjanak választ a kérdéseikre. Nem vesszük el a gyermekek beszélő kedvét állandó javítgatással és figyelmeztetéssel.

Folyamatosan figyelemmel kísérjük a gyermekek anyanyelvi fejlettségét. A nap folyamán minden olyan lehetőséget megragadunk, amikor fejleszthetjük azokat a gyermekeket, akik beszédhibával, beszédgátlósággal, beszédbeli elmaradással küzdenek. Szükség esetén a szakemberek (logopédus) segítségét kérjük.

Az óvodapedagógus feladatai az anyanyelvi és az értelmi fejlesztés-nevelés területén:

- ✦ Fejlessze az értelmi képességeket: érzékelést, észlelést, emlékezetet, gondolkodást, beszédet és kommunikációt.

- ✚ Biztosítson minél több érzékszervre ható tapasztalatszerzési lehetőséget a tevékenységekben és a nap folyamán.
- ✚ Fejlessze a gyermek képzeletét és fantáziáját mesehallgatással, bábozással, dramatikus játékkal.
- ✚ Ültesse el a magyar nyelv csíráit, a beszéd és a kommunikáció iránti igényt.
- ✚ Valósítson meg beszélgetésre alkalmas nyugodt, kiegyensúlyozott csoportszobai légkört.
- ✚ Biztosítsa a „beszédörömet” -arra nevelje a gyerekeket, hogy bátran nyilatkozzanak meg, mondják el élményeiket.
- ✚ Tegye képessé a gyerekeket arra, hogy tudjanak másokat is meghallgatni.
- ✚ Folyamatosan bővítse a gyermekek szókincsét mondókázással, mesehallgatással.
- ✚ Teremtsen lehetőséget artikulációs játékok játszására.
- ✚ Inspirálja a gyerekeket kérdések feltevésére, megválaszolására.
- ✚ Hívja fel a szülők figyelmét a beszélgetésekkel kísért családi események fontosságára
(étkezések, játék, mese)

A gyerekek várható fejlődése az óvodáskor végére anyanyelvi és az értelmi fejlesztés-nevelés területén:

- ✚ A gyerekek érthetően, folyamatosan kommunikálnak és beszélnek.
- ✚ Gondolataikat, érzelmeiket mások számára érthetően, életkoruknak megfelelően (tempó és hangsúly) tudják kifejezni.
- ✚ Minden szófajt használjanak, bővített mondatszerkezeteket alkotnak.
- ✚ Képesek végighallgatni egymás beszédét.
- ✚ Érzékelésük pontos, észlelésük kifinomult (*időészlelés, téri tájékozódás, szín/forma felismerés, alapvető matematikai műveletek végzése*).
- ✚ Tudásvágyuk kialakult, emlékezetük jó, összpontosításra képesek.
- ✚ Biztos ismeretekkel rendelkeznek önmagukról és közvetlen környezetükről.
- ✚ Képesek általánosításra, összehasonlításra, probléma megoldásra, ok-okozati összefüggéseket felismernek.

5. AZ ÓVODAI ÉLET TEVÉKENYSÉGFORMÁI

5.1. Játék

Célunk, hogy a játék folyamán olyan személyiségformáló tulajdonságok fejlődjenek ki a gyermekekben, amik képessé teszik őket a boldog életre, segítik őket az iskolában, később a társadalomban való beilleszkedésben.

A játék a kisgyermek legfőbb tevékenysége, melynek során észrevétlenül tanulnak, fejlődnek. Napirendünket úgy alakítottuk ki, hogy erre jusson a legtöbb idő, változatosan és sokat játszhassanak minden nap.

A játékban át- és újra élhetik a valóságban megtapasztalt élményeket. Ezáltal aktívan fejlődnek társas kapcsolataik. Közben gyakorolják az együttműködést., beszélgetnek, barátkoznak, konfliktus helyzeteket élnek át, oldanak meg.

Kiemelt feladatunk, hogy a gyermekek ismerkedjenek meg a régi népi játékokkal is: gumizás, tapsolók, ugróiskola.

A játékélmények összekovácsolják őket, valamint a játék formálódik magatartásuk is.

Az óvodapedagógus feladatai a Játék tevékenység szervezése kapcsán:

- ✦ Oldja a gyerekek szorongásait, feszültségét.
- ✦ Alakítsa a szabálytudatukat és társas kapcsolataikat.
- ✦ Támogassa a gyerekek sokoldalú személyiség- és képességfejlesztését.
- ✦ Juttassa minél több élményhez a gyermekeket.
- ✦ Biztosítsa a nyugodt légkört, teremtse meg az elmélyült játék feltételeit.
- ✦ Tartsa tiszteletben a gyermeki játék önállóságát.
- ✦ Folyamatosan biztosítsa a játékhoz szükséges eszközöket.

- ✦ Teremtsen ötleteket. lehetőségeket, helyzeteket a sokszínű játék kialakulásához.
- ✦ Alakítsa a gyerekek szerepjátékát az életkor előre haladtával.
- ✦ Ösztönözze a folytatásos játékokat.
- ✦ Adjon teret az élmények szabad kijátszására, engedjen teret a gyerekek kreatív elképzeléseinek is.

A gyerekek várható fejlődése az óvodáskor végére a Játék tevékenységek területén:

- ✦ A gyerekek életkoruknak megfelelő játékot választanak.
- ✦ Képesek az elmélyült, hosszabb ideig tartó játéokra.
- ✦ Ismerik és betartják a játékszabályokat.
- ✦ Maguk is képesek játékokat, játékszabályokat kitalálni.
- ✦ Együttműködnek a társakkal a játék során.
- ✦ Játékaikban megfigyelhetők a több napig tartó, folytatásos játékok.
- ✦ Önállóan választanak eszközöket, közösen osztják le a szerepeket.
- ✦ Magas szintű szerepjáték ötleteket találnak ki.
- ✦ Képesek játékokat alkotni a saját, kreatív ötleteik alapján.
- ✦ Megjelennek játékaikban a különböző tevékenység tartalmak összekapcsolódása, *pl.: matematikai műveletek, kommunikáció egyes formái, dramatikus eszközök.*

5.2. Művészeti tevékenységek

Célunk az életben előforduló jelenségek átélése, megörökítése valamilyen kreatív, egyedi formában, mely lehetőséget ad az önkifejezésre, személyiségfejlesztésre.

A művészet ismerete, szeretete, esetleg valamely művészeti ág művelése az egyetemes emberi kultúra megismerése már óvodáskorban elkezdődhet.

Az esztétikum már nagyon korai életkorban hat a kisgyermekre. Az óvodapedagógus mindennapi feladatai közé tartozik megismertetni a gyermekeket a világ szépségeivel. Megcsodálni egy madár énekét, megvizsgálni az őszi falevél színeit, a virágzó fákat vagy egy szép színes mesekönyvet kezünkbe venni egyaránt esztétikai élményt jelenthet.

Nagyon fontos a művészeti nevelés szempontjából az, hogy egyszerű, nyugalmat árasztó környezet vegye körül a gyermeket. A szépen berendezett csoportszoba, az óvoda harmóniája komoly hatást gyakorol a gyermek érzelmeire, benyomásaira.

A művészet nem más, mint a világ megismerése sajátos nézőpontból, egyéni szűrőn keresztül. A művészeti nevelés az egyéniségek kibontakoztatását jelenti.

Művészeti nevelésünkben arra törekszünk, hogy a gyermek maga találja ki és valósítsa meg elképzeléseit és akkor nyújtunk ehhez segítséget, ha azt a gyerek maga kéri és igényli.

Kreatív ember az, akinek van fantáziája és vannak ötletei. Aki a problémák megoldásán dolgozik, aki képes a gondolatait és érzéseit kifejezni.

Pedagógiánk fontos feladata a gyermeki kreativitás fejlesztése.

A tapasztalatszerzés itt is alapvető fontosságú feladatunk. Minél több eszközzel, tevékenységgel ismertetjük meg a gyermekeket, annál több lehetőségük adódik önmaguk kifejezésére.

Az óvodapedagógus felelőssége igen nagy, hiszen a gyerekek fogékonyak mindenre, mindent befogadnak, minden érdekli őket, utánzás útján tanulnak.

A művészeti tevékenységekben a **mese-vers, az ének-zene, a bábozás, a tánc, a játék, a festés, az agyagozás, a rajzolás, a barkácsolás** éppúgy beletartozik, mint a környezetünk esztétikája.

Az óvodapedagógus feladatai a művészeti tevékenység területén:

- ✦ Alakítsa úgy a csoportszoba tereit, hogy ott különböző tevékenységet kereső gyermekek is nyugodtan, kényelmesen tevékenykedhessenek.
- ✦ Biztosítson minél változatosabb eszközt, időt és helyet adva a művészeti tevékenységek gyakorlásához, ezzel is elősegítve a gyermeki fantázia kibontakozását.
- ✦ Támogassa a gyermekek önálló elképzeléseinek megvalósítását.
- ✦ A mindennapi mesélés, verselés, mondókázás, éneklés, zenélés, alkotás során ügyeljen a gyermekekkel való szoros érzelmi kapcsolat és meghitt légkör megteremtésére.

5.2.1. Verselés, mesélés

Célunk, hogy irodalmi élmények nyújtásával ébresszük fel a gyerekek érdeklődését, ezáltal segítsük elő érzelmi-, értelmi., esztétikai fejlődésüket.

Az óvodában minden nap mesélünk, verselünk. A délelőtti, vagy az elalvás előtti mesét egyaránt alkalmazzuk. Mindkettő fontos a maga helyén és idejében.

Az általunk kínált irodalmi anyag változatos, a 3-6 éves gyermekek életkori sajátosságaihoz igazodik, gerincét a magyar gyermekköltészet, a népi hagyományok, népmese kincsünk, a magyarság történelmét feldolgozó mondavilág elemeinek és meséinek megismertetése adja, de a kortárs és klasszikus irodalmi műveket is megismertetjük a gyerekekkel.

A magyar gyerekköltészet, a népi, dajkai hagyományok, gazdag és jó alkalmat, erős alapot kínálnak a mindennapos tevékenységre.

A mese a gyermek érzelmi, értelmi, erkölcsi fejlesztésének egyik legfőbb segítője, hiszen képi és konkrét formában tájékoztatja a külvilág és az emberi belső világ legfőbb érzelmi viszonyatairól és a megfelelő viselkedésformákról.

Lehetőséget teremtünk a gyermekek önálló szöveg- és mesemondásához, hiszen a saját vers és mesealkotás, az annak mozgással és ábrázolással történő kombinálása az önkifejezés egyik módja.

Elősegítjük, hogy megfelelő eszközökkel el is játszassák (*dramatikus játék*), bábozhassák a gyermekek a nekik tetsző meséket. A gyakori ismétlés (*egy héten belül háromszor is elmeséljük az adott heti mesét*), a mese többszöri feldolgozását nagyon kedvelik az óvodások, erre kifejezetten építünk.

Az irodalmi élmények feldolgozását úgy segítjük elő, hogy biztosítjuk a különböző eszközök, anyagok, barkácsolási lehetőségek, ötletek megvalósulását.

Az óvodapedagógus feladatai Verselés-mesélés tevékenységek kapcsán:

- ✦ Válasszon könnyen befogadható, művészi értékű irodalmi alkotást a gyerekeknek.
- ✦ Biztosítsa a nyugodt, optimális feltételeket a tevékenységhez (*pl.: mesesarok, mesepárna, mesére hívó dal, mondóka vagy vers, motiváló eszközök*).
- ✦ Alakítsa ki a gyerekeben az irodalmi alkotások iránti érdeklődését, tiszteletét.
- ✦ Tanítsa meg a kulturált viselkedést az óvodai mesehallgatásra, színházban, könyvtárban (*pl.: csendben hallgatjuk a mesét, a színházban kerüljük a hangoskodást, a könyvtárban vigyázunk a könyvekre, stb.*).

A gyerekek várható fejlődése óvodáskor végére a Verselés-mesélés tevékenységek területén:

- ✦ Várják a mesemondást.
- ✦ A mesehallgatáshoz kapcsolódó szokásokat betartják, egymást is figyelmeztetik erre.
- ✦ Figyelmesen, csendben hallgatják végig a mesét, bábelőadást.

- ✦ A már megismert mesék ismétlését kérik, képesek a történet felidézésére.
- ✦ A folytatásos mesék, verses mesék, meseregények szálait össze tudják kötni.
- ✦ Jó kedvvel mesélnek, dramatizálnak, lerajzolják a meseélményeiket.
- ✦ Kedvelik a mesekönyveket, vigyáznak azok épségére.
- ✦ Az év folyamán több mondókát, verset képesek megtanulni.

5.2.2. Ének-zene, énekes játék, gyermektánc

Célunk, hogy örömteli tevékenységeken keresztül a gyermekek szeressék meg a zenét, az éneklést, zenélést, táncot. Formálódjon zenei ízlésük.

Az óvodában a környezet hangjainak megfigyelése, az ölbeli játékok, a népi gyermekdalok, az éneklés, az énekes játékok, a zenélés örömet nyújtanak a gyermekeknek. Felkeltik zenei érdeklődésüket, formálják esztétikai fogékonyságukat.

Az óvodai ének-zenei nevelésnek jelentős hagyományai vannak. A magyar népdalok, mondókák, gyermekdalok világa ma is élő és felhasználható hagyomány. Szinte valamennyi ünnepünkhöz, jeles napunkhoz kapcsolódik olyan dalanyag, melyet megismertethetünk a gyerekekkel.

A tiszta énekés alapja az utánzási vágy és a jó megfigyelőképesség.

A gyerekek zenei képességeik (*egyenletes löktetés, ritmusérzék, éneklési készség, hallásfejlesztés, magas-mély, halk. hangos, gyors-lassú, mozgásos táncos mozdulatok, éneklés és mozgás összekapcsolása*) és zenei kreativitásának alakítása ezek mentén fejlesztjük.

Az óvodában található alap ritmusfejlesztő hangszerek mellett mi magunk is készítünk hangszereket. *Pl.: télűzésnél ritmushangszert.* Itt törekszünk az újra hasznosításra is.

Fontosnak tartjuk azt is, hogy a szabad játék során, megfelelő szabályok mellett a gyerekek rendelkezésére álljanak ritmushangszerek, ezzel is előtérbe helyezve improvizációs képességüket, kreativitásuk fejlesztését.

A zenehallgatási anyag megválasztásánál figyelembe vesszük a nemzeti nevelés, hovatartozás erősítésének lehetőségeit (pl.: népdalok)

Az óvodapedagógus feladatai az Ének-zene, énekes játék, gyermektánc tevékenységek kapcsán:

- ✦ Tudatosan tervezi, szervezi a fejlesztő zenei tevékenységeket.
- ✦ Az élményt nyújtó tevékenységek során fedeztesse fel a gyermekekben a dallam, a ritmus, a mozgás szépségét, valamint a közös éneklés örömét.
- ✦ A zenei anyag igényes megválasztásánál vegye figyelembe az életkori sajátosságokat, a nemzeti, etnika kisebbségi gyermekek hovatartozását is.
- ✦ Az ének-zene, énekes játék, gyermektánc legyen a mindennapok része.

A gyermek várható fejlődése az óvodáskor végére Ének-zene, énekes játék, gyermektánc tevékenységek kapcsán:

- ✦ A gyermekek tisztán, megfelelő hangmagasságban és szövegkiejtéssel énekelnek.
- ✦ A tempójuk megfelelő és képesek annak tartására.
- ✦ Felismerik a magas-mély, gyors-lassú, halk-hangos közti különbségeket és maguk si képesek bemutatni azokat.
- ✦ Önbizalmuk fejlődésével szívesen énekelnek mások előtt.
- ✦ Szabad játékok alatt is szívesen mondókáznak, körjátékoznak.
- ✦ El tudják sajátítani a körjátékokhoz kapcsolódó szabályt és mozgásformát.
- ✦ Ismerik a hangszereket, meg tudják nevezni azokat.
- ✦ Képesek az egyenletes lüktetés/mérő alkalmazására.
- ✦ Össze tudják kapcsolni az éneküket a mozgással.
- ✦ Az év (ek) során tanult mondókákat, dalokat, körjátékokat fel tudják idézni.

5.2.3. Rajzolás, festés, mintázás, kézimunka

Célunk, hogy a tevékenység közben fejlődjön a gyerekek kifejezőképessége, finommotorikája, térbeli tájékozódó képessége, önkifejezése, fantáziája. Alakuljon ki a külső világot megismerő látásmódjuk.

A műalkotásokkal, a népművészeti elemekkel, az esztétikus tárgyi környezettel való ismerkedés fontos eszköze a gyermeki személyiség fejlesztésének.

Az ábrázolás különböző fajtái- *gyurmázás, agyagozás, rajzolás, festés, mintázás, batikolás, vágás, ragasztás, varrás, barkácsolás, képalakítás*- a gyermekek kedvelt tevékenységei közé tartoznak.

A gyermeki alkotás a belső képek gazdagítására szolgál. Az óvodában lehetőségük van a gyermekeknek arra, hogy bármikor próbálgathassák képességeiket, így fantáziájuk megfelelően dolgozhat, alkothat. Idővel kialakul az igényük az alkotásra, önkifejezésre.

A nagyobbak szerepjátékaikhoz bármikor készíthetnek eszközöket és a kisebbek is örömmel ismerkednek meg a különböző technikákkal.

A tevékenységek megszervezéséhez kitűnő pedagógiai alapot adnak az évszakok változásai, a természet szépségei, közvetlen környezetünk tárgyai és eseményei.

Ugyancsak inspirálók a vizuális tevékenységek számára az ünnepek, melyek érzelmileg is közel állnak a gyermekekhez.

Az óvodapedagógus feladatai a Rajzolás, festés, mintázás, kézimunka tevékenységek kapcsán:

- ✦ Biztosítsa a zavartalan és sokrétű tevékenykedés megfelelő feltételeit (*eszköz, idő, hely*).

- ✦ Ismertesse meg a gyermekeket az eszközök rendeltetésszerű használatával (*esetleges veszélyforrásokra is hívja fel a figyelmet*), különböző anyagokkal, a rajzolás, mintázás, kézimunka különböző technikai alapelemeivel, eljárásaival.
- ✦ Az ötlettől a megvalósításig bátorítást, útmutatást és dicséretet adjon a gyerekeknek.
- ✦ Segítse elő, hogy a gyerekek használják fel az alkotásaikhoz a séták, kirándulások, egyéb gyűjtések során talált kincseket, természetes anyagokat.
- ✦ Biztosítsa az alkotás lehetőségét az egész nap folyamán.
- ✦ Törekedjen a gyermeki alkotások közösségi rendezvényeken való bemutatásra, és a tehetség bátorítására, kibontakoztatására.

A gyerekek várható fejlődése az óvodáskor végére a Rajzolás, mintázás, kézimunka tevékenységek területén:

- ✦ Szívesen tevékenykednek a rajzos asztalnál: rajzolnak, színeznek, alkotnak.
- ✦ Alkotásaikat nagy becsben tartják, törekszenek a kidolgozottságra.
- ✦ Hosszú ideig, elmélyülten képesek kifejezni belső képi világukat.
- ✦ Ismerik az eszközök nevét, helyét, azok rendeltetésszerű használatát.
- ✦ Képesek közösen, egymással együttműködve alkotni.
- ✦ Kifejezik véleményüket társaik és saját alkotásukról (önértékelés) is.
- ✦ Ismerik a különféle technikákat és azok kombinálását.
- ✦ Ceruzafogásuk helyes, nyomatékuk könnyed.
- ✦ Kialakult a kéz dominanciájuk.
- ✦ Vonalvezetésük lendületes.
- ✦ Ismerik a színeket és magabiztosan bánnak velük. Rajzaik részletesek.
- ✦ Az egyes ünnepekhez kapcsolódva segítenek díszeket készíteni.

5.3. Mozgás

Célunk, hogy az egészséges életmódra nevelés keretén belül megszerettessük a gyermekekkel a rendszeres mozgást, mellyel fejlődik mozgáskészségük, viselkedési szokásrendszerük, helyes testtartásuk és pszicho-motoros képességeik.

A tevékenységközpontú óvodai nevelés lényeges eleme a testi fejlesztés. Óvodáinkban sok lehetőség van a mozgásra a tágas tornateremben, tornaszobában és az udvaron.

Minden csoport heti egy alkalommal vesz részt mozgás tevékenységben (nagy tornán), de mindennap lehetőséget adunk **a mindennapos mozgásra**, ami játékban gazdag, az egyéni képességeket messzemenően figyelembe veszi, kellő aktivitást és terhelést biztosít.

A mozgásfejlesztés keretén belül figyelembe vesszük a spontán mozgáslehetőséget és az egyéni sajátosságokat. Minden adódó lehetőséget kihasználunk a nap folyamán a mozgásra.

Rendkívül fontosnak tartjuk a szabad levegőn való tartózkodás minél hosszabb idejű biztosítását. A mozgás és pihenés egyensúlyát szem előtt tartva sikerül a gyermekek egyoldalú igénybevételét elkerülnünk.

Az óvodapedagógus feladatai a mozgás tevékenység kapcsán:

- ✦ Adjon lehetőséget a sokoldalú mozgásformák megtapasztalására a gyermekeknek az egész nap folyamán.
- ✦ Fejlessze a gyerekek testi képességeit (*erő, ügyesség, gyorsaság, állóképesség, koordináció*), az akaratot, versenyzellemet, a siker-kudarctűrő képességet, az önállóságot, alkalmazkodást, együttműködést.
- ✦ Segítse elő a gyermekek harmonikus, összerendezett mozgásának kialakulását.
- ✦ A helyesen megválasztott, életkornak megfelelő mozgásos játékokkal elégítse ki a gyerekek mozgásigényét.

- ✦ Biztosítson megfelelő intenzitású, derűs légkörű mozgástevékenységet, melyben fejlődnek a gyerekek motoros képességei.
- ✦ A differenciált, egyéni képességeket figyelembe vevő feladatadással juttassa a gyermekeket sikerélményhez, ezáltal segítse elő a helyes önértékelésüket és önbizalmuk alakulását.

A gyerekek várható fejlődése az óvodáskor végére a Mozgás tevékenységek területén:

- ✦ Várják és szeretik a tevékenységet, melyen aktívak is.
- ✦ Jelzik szükségleteiket (elfáradnak, fáj/megrándult).
- ✦ Torna felszerelésüket ismerik, önállóan öltöznak fel.
- ✦ Mozgásuk összerendezett.
- ✦ A mozgásos játékok során betartják a szabályokat, egészséges versenyszellemük kialakulóban van.
- ✦ Ismerik és rendeltetésszerűen használják az óvoda mozgásfejlesztő eszközeit, vigyáznak azokra.
- ✦ Ismerik a mozgásból (pl.: futásból) adódó balesetveszélyes helyzeteket, ezért fokozottan figyelnek társaikra is.
- ✦ Testsémájuk, egyensúlyérzékük fejlett, állóképességük életkoruknak megfelelő.
- ✦ Téri tájékozódásuk jó, ismerik az irányokat, szem-kéz, szem-láb koordinációjuk, reakció idejük megfelelő.

5.4. Külső világ tevékeny megismerése

Célunk, hogy a tevékenységek során a gyermekek ismerjék meg a természetet, szeressék és tiszteljék azt. Érezzék, hogy mi vagyunk felelősök a természeti és társadalmi környezet megóvásáért. Életkoruknak megfelelően alakuljon ki holisztikus látásmódjuk.

A tevékenységközpontú program célja az, hogy a gyermekeknek segítséget nyújtson ahhoz, hogy a világot kellően ismerjék meg és értsék azt a maga egészében. A megismerésében a közvetlen megfigyelésre és tapasztalatszerzésre építünk.

A természet szeretetére, tiszteletére és az életkori sajátosságoknak megfelelő környezettudatos gondolkodásra, magatartásra kívánjuk nevelni a gyermekeket.

A gyermek, miközben felfedezi a környezetét, megismeri a szülőföld, az ott élő emberek, a hazai táj, a helyi hagyományok és néphagyományok, szokások, családi- és a tárgyi kultúra értékeit.

A fák, a virágok, az apró kis állatok, megannyi ismeretet jelentenek a kisgyermekeknek. Az óvoda udvarán és kertjében vagy az élősarokban végzett tevékenységekkel sok ismeretet szerezhetnek, csakúgy, mint a virágágyásba, balkonládába ültetett növények gondozásával foglalatoskodva. A séták, kirándulások szintén tág tapasztalatszerzési lehetőségeket biztosítanak. Az önálló és csoportos megfigyelések révén értékes tapasztalatokhoz juthatnak a gyerekek a természetben végbemenő folyamatokról és összefüggésekről.

Emellett lokálpatrióta szemléletüket is alakítjuk, hogy miért jó „mogyoródinak” lenni, milyen természeti- és társadalmi értékei vannak nagyközségünknek.

A gyermeket körülvevő valós természeti és társadalmi környezetből ismertetjük meg mindazt, ami megérthető és hasznosítható számukra (*pl.: vásárlás a boltban, levél feladása a postán stb.*)

A külső világ tevékeny megismeréséhez kapcsolódó konkrét témakörök a csoportnaplóban találhatóak, melyet a nevelőtestülettel közösen dolgoztunk ki, építve a jeles napjainkra, ünnepeinkre, községünk hagyományaira, helyi adottságokra és a Zöld Óvoda programra.

Az óvodapedagógus feladatai a külső világ tevékeny megismerése tevékenység kapcsán:

- ✚ Teremtsen olyan feltételeket, melyek lehetővé teszik a gyerekeknek, hogy minél több tapasztalatot szerezhessenek a természetben.
- ✚ A tevékenységeket lehetőség szerint a szabadban szervezze meg.
- ✚ Törekedjen tudatosan az élmények gyűjtésére a gyerekek saját természeti és társadalmi környezetéből.
- ✚ Biztosítson minden eszközt és lehetőséget a természetben való folyamatos tevékenykedtetéshez (*kinckereső kosarak, nagyító, bogárnéző stb.*)
- ✚ Teremtse meg a feltételeit annak, hogy az óvodában, csoportszobákban élősarok (természetsarok) működjék, **vonja be a gyerekeket és a szülőket a gyűjtőmunkába.** Vegye figyelembe a nevelőtestület ajánlását az élősarok berendezését illetően.
- ✚ A környezet alakításával segítse elő a gyermekek önálló véleményalkotását, döntési képességeinek fejlődését.
- ✚ Segítsen abban, hogy a gyermekekben pozitív érzelmi viszony alakuljon ki a szülőföldjükhöz és a helyi hagyományokhoz.

A gyerekek várható fejlődése az óvodáskor végére a Külső világ tevékeny megismerése tevékenység területén:

- ✚ A gyerekek szeretik, óvják a környezetüket.
- ✚ Ismerik az alapvető környezetvédelmi szokásokat.
- ✚ Tudják nevüket, szüleik nevét, foglalkozását. Ismerik lakcímüket és nagyközségünk főbb nevezetességeit, természeti értékeit.
- ✚ Magyar identitástudatok megalapozódott, ismerik a főbb magyar hagyományokat, népszokásokat, ünnepeket.
- ✚ Jó kedvvel rendezgetik az élősarok terméseit, tisztában vannak az évszakok körforgásával, az évszakok adta természeti jelenségekkel, az ember feladataival az egyes évszakokkor, pl.: őszel-betakarítás, tavasszal-ültetés stb.
- ✚ Felismerik a napszakokat, időjárással kapcsolatos jellemzőket.
- ✚ Ismerik a növények állatok neveit, jellemzőit, azok védelmével, ápolásával, gondozásával kapcsolatos tudnivalókat.

- ✦ Részt vesznek az óvodában található növények-és állatok gondozásában.
- ✦ Helyesen alkalmazzák a gyalogos közlekedés szabályait.

A „Zöld óvoda” címmel járó feladataink:

A 2015-ben elnyert, és 2018-ban újra pályázott Zöld óvoda cím folyamatosságának biztosítására törekszünk. A COVID időszak alatt elmaradt a cím megújítása, ezért a 2022/23-mas nevelési évben újra beadjuk pályázatunkat, a későbbiekben pedig szeretnénk az Örökös Zöld Óvoda elismerésig eljutni.

Környezeti nevelésünk a természet szeretetére és védelmére szóló tudatos nevelés, amely szoros összefüggésben van a népszokások, helyi hagyományok megismerésével, megőrzésével. Tevékenységeink az évszakok, természet változásai, népszokások, helyi hagyományok, helyi népszokások, zöld jeles napok, ünnepnapok keretezik és határozzák meg.

Az évszakok körforgása a folyamatosságot, az ismeretszerzést biztosítja a gyermekeknek. A környezettel való aktív ismerkedés az egész óvodai életünket áthatja.

Célunk egy olyan pedagógiai folyamat kialakítása, amelyen keresztül a gyermekek tapasztalatszerzés útján ismerkedhetnek az őket körülvevő világgal. Olyan értékrendet, szokásokat, attitűdöket alakítunk ki bennük, amellyel elősegítik a környezettel való harmonikus kapcsolatukat, megalapozzák a környezettudatos viselkedésüket.

Szeretnénk mintát mutatva „a környezettudatos szemlélet” csíráit elültetni a gyermekek szívében.

Alapelveink a környezeti- és környezetvédelmi nevelésben:

- ✚ Becsüljük és óvjuk a természet értékeit, a természetet a maga teljességében próbáljuk megismerni (holisztikus szemléletmód).
- ✚ Megismerjük közvetlen környezetünk növényeit, állatait, tiszteljük és védjük élőhelyeiket, nem tépjük le a vadvirágot vagy a ritka, védett növényt.
- ✚ Őrizzük a természet és közvetlen környezetünk tisztaságát, nem szennyezzük azt.
- ✚ A csoportszobákban szelektíven gyűjtjük a papírt. Óvoda szinten törekszünk a szelektív hulladékgyűjtésre a papír és a műanyag tekintetében.
- ✚ Az aulákban Szelektív szigeteket alakítottunk ki, ahol lehetőség van papír, műanyag és fém szelektív gyűjtésére.
- ✚ Minden csoport öltözőjében rendelkezésre áll Zöld Hírek faliújság, ahol az aktuális zöld ünnepünkhöz kapcsolódó képek, ismertető, felhívások találhatóak.
- ✚ A bejárat mellett állandó kiállításként Zöld Faliújságot helyeztünk el.
- ✚ Az aulákban szintén megtalálható használati gyűjtő.
- ✚ Mindkét óvodánkban rendelkezésre áll a komposztáló.
- ✚ Becsüljük, óvjuk a tiszta, friss levegőt.
- ✚ Csak azt visszük be a csoportszobába, amit a természet nekünk ajándékozott (*lehullott falevél, termés, kavics stb.*).
- ✚ Arra törekszünk, hogy tevékenységeinkkel ne zavarjuk a természetet.
- ✚ Tiszteljük az életet és kíméletesen bánunk minden élőlényel.
- ✚ Ismerjük az óvodánkban lakó állatok jellegzetességeit (*származása, életmódja, gondozása*).
- ✚ Takarékoskodunk a vízzel és az energiával (*nem folyasztjuk a csapokat, lekapcsoljuk a villanyt, ha már nincs szükség rá*).

A célok elérését szolgáló legfontosabb feladataink:

- ✚ A gyermekek számára lehetővé tesszük a környezet tevékeny megismerését a séták, kirándulások, játékba integrált tanuláson keresztül.
- ✚ Elegendő időt, alkalmat, helyet és eszközt biztosítunk a spontán és szervezett tapasztalat- és ismeretszerzésre és biztonságos életvitel alakítására.
- ✚ Megismertetjük a gyerekekkel és a családokkal a fenntartható fejlődés alapelveit.

- ✦ Nevelésünket környezetcentrikusabbá tesszük. Mindent a maga helyén, a természetben figyelünk meg, minden lehetőséget kihasználunk a szabadban való tartózkodásra.
- ✦ A nevelés folyamatában egyénileg, differenciáltan segítjük a környezetről szerzett ismeretek feldolgozását. A mit, mivel, hogyan és kivel kérdésekre épített fejlődést elősegítő tevékenységeink által megfelelően valósítjuk meg a képességfejlesztést a kiemelt figyelmet igénylő gyermekek esetében is.
- ✦ A hosszabb, rövidebb séták, kirándulások, megfigyelések, természetbéli játékok után lehetőséget adunk a benti, nyugodt beszélgetésekre, játékokra, mesékre a környezet titkairól.
- ✦ Építünk a gyermekek egyéni és családi élményeire, tapasztalataira. Munkahelyi életmódunkkal és saját példánkkal pozitív példát nyújtunk a környezettudatos magatartásra, az ökológiai szemléletformálásra, az egészséges életmód szokásainak formálására, a közösségi egészséges életvitelre (*komposztálás, vegyszermentes kiskert gondozása, gyógynövényes kert alakítása, gyógynövények felhasználása teának, illatszákóknak*).

A Gesztenyés Tagóvoda az épület korából adódóan már egy fákkal (gesztenye, dió, körte, cseresznyefák) beültetett zöld füves területtel rendelkezik, így nagy melegben az árnyékolás is megoldott a „Gesztenyés ovisok” részére. A Pillangós Óvoda továbbra is fontosnak tartja a fák ültetését, ami a homokos talajnak köszönhetően kissé nehézkes. Így sok helyen árnyékolási megoldásra a napvitorlákat használjuk fel.

Óvoda udvaraink mentesek az allergiát, esetleg mérgezést okozó növényektől.

A Gesztenyés Tagóvodában zöldséges-, virágos-, sziklakert, gyógy-, és fűszerkert, valamint kerti tavacska is található.

A Pillangós Óvodában kerti tavacsok, sziklakert, veteményeskert található, illetve szeretnénk létrehozni az Oktató teraszunkat, ahol ismeretterjesztő kültéri játékokat, rovarhotel, magaságyások, felhasználásával gyógynövényeket fogunk ültetni.

Udvari játékaink környezetbarát anyagokból készülnek, uniós szabványnak megfelelőek, aminek a cseréjét a fenntartó folyamatosan figyelemmel kíséri.

A szelektív hulladék gyűjtés feltételei biztosítottak minden csoport számára.

A „*nem minden hulladék szemét*” elv hasznosítása az újra felhasználás érdekében is megvalósul: madáretetőket, újrahasznosított ajándékokat, játékeszközöket készítünk.

A takarékosági rendszer energetikai szempontból kiépített az óvodánkban. Korszerű a világítási-és fűtési rendszer. A Gesztenyés Tagóvoda 2015-ben részlegesen megújult. 2017-ben műanyag nyílászárókat és megfelelő szigetelést kapott az épület. 2022-ben a tetőzet teljes cseréje is megtörtént.

A Pillangós Óvoda már kellően energiatakarékos épületnek épült.

Lehetőségeink szerint folyamatosan gyarapítjuk a környezeti neveléshez kapcsolódó szakirodalmakat, eszköztárunkat mind a nevelőtestület számára kialakított könyvtárban, mind pedig a csoportokban.

Magyarország uniós tagsága óta településünk is csatlakozott a „**NATURA 2000 mozgalomhoz**”. Óvodánk is magáénak érzi ezeket a törekvéseket. Néhány gondolat a programról:

Az Európai Unió zöld infrastruktúrai törekvése, ami a helyi élőhelyvédelmet, madárvédelmet erősíti. A természetes módon előforduló összes madárfajt védi. Az élőhelyvédelem fő célkitűzése a helyben élő fajok hosszútávú fennmaradása, különös figyelmet és védelmet fordítva a veszélyeztetett fajok fennmaradására.

Természeti környezetünkben igyekszünk felkeresni, megismerni a természetvédelmi területeket (*Csík völgyi patak, Somlyó hegy és Szent László Kilátó*) és védett növényeket.

Továbbképzéseink tervezésénél meghatározó szempont a Zöld óvoda programokkal kapcsolatos témák frissítése, kiegészítése.



„Zöld óvodai” feladataink (a csoportnaplókban is megtalálhatóak):

ŐSZ

- Aktuális udvari munkák végzése
- Komposztálás
- Kirándulások, séták, a természet és időjárás megfigyelése
- Költöző madarak megfigyelése
- Őszi termések gyűjtése
- Falevelek préselése
- Dekorációk készítése
- Termésjátékok, nyomatok készítése
- Újra hasznosítással őszi játékeszközök készítése
- Szelektív papírszemét külön tárolóba gyűjtése
- Madárodúk kihelyezése, élelem beszerzése
- Ovi állatok megfigyelése

TÉL

- Aktuális udvari munkák-hólapátolás
- Séták az óvoda környékén, a természet változásainak megfigyelése
- Dekorációk készítése
- Újra hasznosítással játékeszközök, alkotások készítése
- Szelektív papírszemét külön tárolóba gyűjtése
- Madárodúk folyamatos megfigyelése, élelem beszerzése
- Ovi állatok megfigyelése
- Gyógyteák készítése
- Évszaknak megfelelő öltözködés, ruhaneműk fajtái
- Téli sportjátékok

TAVASZ

- Aktuális udvari munkák: virágosítás, ültetések, gyomlálás, locsolás
- A Föld programokon való aktív részvétel szülőkkel-kertrendezés majd kertszépítés
- A csoportszobában hajtások, csíráztatás
- Séták az óvoda környékén, a természet változásainak, madarak, fák megfigyelése
- Ovi állatok megfigyelése
- Újrahasznosítással játékeszközök, alkotások készítése
- Szelektív papírszemét külön tárolóban gyűjtése
- Az aulában található Szelektív sziget felfedezése-tisztított szemét gyűjtése és válogatása
- Fő téri kupakgyűjtő meglátogatása
- Ismerkedés a visszatérő madarakkal
- Zöldségekből, gyümölcsökből saláta, gyümölcslé készítése

NYÁR

- Aktuális udvari munkák, nyáron folyamatos locsolás
- Komposztálás
- Kirándulások, séták, a természet megfigyelése
- Dekorációk készítése
- Termésjátékok, nyomatok készítése
- Újrahasznosítással játékeszközök készítése
- Szelektív papírszemét külön tárolóba gyűjtése
- Növények gondozása, kiskertek megfigyelései
- Ovi állatok a nagy melegben-védő intézkedések
- Nyári madár itatása

Madárbarát Óvoda cím

Mindkét intézményünk rendelkezik Madárbarát Óvoda címmel. A madárbarát kert szemléletű udvarunknak és a változatos növényeknek köszönhetően a madaraink mellett többféle állattal

népesültek be az óvodáink udvara: csigák, katicabogarak, pókok, sünök, Gesztenyés Tagóvodában mókusok.

Folyamatosan karban tartjuk a madárvédelmet szolgáló eszközeinket-madáretetőinket, odúinkat, itatóinkat. Megfigyeljük, megcsodáljuk, meghallgatjuk őket, télen megetetjük, nyáron megitatjuk szárnyas vendégeinket.

Az élő-, szaporodó helyek (fák, bokrok, odúk) gondozása és ápolása a nevelési feladat mellett szocializációs lehetőséget (együttműködés, felelősségvállalás) is teremt a gyerekeknek.

További céljaink között szerepel a Magyar Madártani Egyesülettel való kapcsolatfelvétel, hogy beindíthassuk óvodáinkban a „**Madarász Ovi Programot**”. Ez a Madárbarát óvoda címmel járó feltételek egyike.

A Zöld Óvoda pályázat kritérium rendszerének elvárásait és azok megvalósulását az éves Zöld Óvoda munkatervben fogalmazzuk meg.

5.4.1. Matematikai jellegű tapasztalatszerzések

Célunk olyan pozitív viszony kialakítása a 3-6 éves korosztály egyszerű matematikai műveleteihez, melyben fejlődhet a gyerekek számolási képessége és kialakulhat az iskolai tanuláshoz szükséges alapvető gondolkodási műveleteik.

A gyermek már az óvodába kerülés előtt felfigyel a dolgok mennyiségi és minőségi összetevőire. Az óvodai nevelés épít ezekre a korai tapasztalatokra.

A matematikai jellegű tapasztalatszerzések tartalmának szoros kapcsolatban kell lennie az életre neveléssel. A gyermeket körülvevő környező valóság mennyiségi és térbeli viszonyai, formái a mindennapokban is fellelhetők. Játék-és szabadidőben folyamatosan létrejöhetnek olyan helyzetek, melyek alkalmasak a matematikai tartalmak közvetítésére akkor, ha az óvodapedagógus képes az adódó lehetőségek kihasználására.

Az óvodapedagógus feladatai a matematikai jellegű tapasztalatszerzések kapcsán:

- ✦ Matematikai jellegű tapasztalatszerzések során minden esetben támaszkodjon a gyermekek ötleteire, igényeire, élményeire.
- ✦ Feladata olyan eszközök és tevékenységek biztosítása, amik felkeltik a gyermekek érdeklődését és természetes élethelyzetekben lehetővé teszik számukra az ismeretek megszerzését.
- ✦ Tevékenykedés által fejlessze a megismerő képességeket (*érzékelés, észlelés, megfigyelés, emlékezés, tapasztalás, megértés, problémafelismerés, problémamegoldás*), és az iskolaérettséghez szükséges gondolkodási műveleteket, részképességeket, szokásokat.

A gyerekek várható fejlődése az óvodáskor végére a Külső világ tevékeny megismerése és a Matematikai jellegű tapasztalatszerzés tevékenységek területén:

- ✦ A gyerekek játékaiban válogatnak, rendezgetnek.
- ✦ Tízes számkörben számlálnak, képesek az alapvető matematikai műveletek elvégzésére. Ismerik a több-kevesebb, kisebb-nagyobb, ugyanolyan fogalmát, életkoruknak megfelelő mértani ismeretekkel rendelkeznek.
- ✦ Az alakzatokat, tárgyakat tulajdonságaik alapján össze tudják hasonlítani, meg tudják különböztetni.
- ✦ Biztonsággal igazodnak el a térben és síkban, testükhöz képest tudnak viszonyítani, használják a térirányok kifejezéseit.

5.5. Munka jellegű tevékenységek

A kisebb megbízatások, munka jellegű tevékenységek a környezet megismerésének, a munkavégzéshez szükséges attitűdök, képességek, készségek- **kitartás, önállóság, felelősség-** alakításának lehetősége, mely az életre való felkészítés, személyiség fejlesztését szolgálja.

Ha a munka jellegű tevékenység pozitív élményforrássá válik, akkor a gyermekek szívvel, lélekkel fogják végezni. Fontosnak tartjuk, hogy ezek a tevékenységek rendszeresek és folyamatosak legyenek, melyek során a gyerekek megtanulnak önállóan dönteni, feladataikat egymás között megosztani, saját és mások munkáját megbecsülni.

Célunk, hogy az óvodások tapasztalják meg, hogy a munka felelősségteljes feladat, melynek eredménye, haszna van, nem csak saját maguk, hanem a közösség számára is.

Az óvodapedagógus feladatai a Munka jellegű tevékenységek kapcsán:

- ✦ Valósítson meg tudatos pedagógiai tervezést, melyben a motiváció és figyelemfelkeltés nagy jelentőséggel bír.
- ✦ Alkalmazzon folyamatos, egyéni sajátosságokhoz kapcsolódó értékelést (*dicsérjen, buzdítson, ugyanakkor segítő magyarázatával helyreigazítást is alkalmazzon*).
- ✦ A megfelelő eszközök, feltételek biztosítása mellett teremtsen olyan helyzeteket, melyek során a gyermekek gyakorolhatják az önálló, önkiszolgáló, vagy társaik érdekében végzett munkát.
- ✦ Az SNI, BTMN és egyéb hátránnyal küzdő gyermekeknek egyénre szabott feladatot adjon, valamint biztosítsa az eszközválasztást is, ezáltal lehetőséget adva a siker megéléséhez.
- ✦ Hívja fel a szülők figyelmét arra, hogy vegyék komolyan és tartsák tiszteletben gyermekeik munkáját, megbízatásait otthon is, illetve segítsenek nekünk a gyűjtőmunkák sikerességében (*pl.: gyűjtések, kiállítások, „zöld programok”, jeles napok*).

A munka jellegű tevékenységek területei:

- ✦ önkiszolgálás
- ✦ közösségért végzett tevékenységek
- ✦ növényápolás
- ✦ állatgondozás
- ✦ környezetünk rendben-, tisztán tartása
- ✦ „zöld” programokban való részvétel, gyűjtő munkák
- ✦ alkalmi, egyéni megbízások, felelősi feladatok teljesítése

A gyerekek várható fejlődése az óvodáskor végére a Munka jellegű tevékenységek területén:

- ✦ A gyerekek törekednek az önállóságra, önként vállalnak feladatokat.
- ✦ Ismerik saját képességeik határát.
- ✦ Óvják az eszközöket, illetve rendeltetésszerűen használják azokat.
- ✦ Szeretnek közösen dolgozni, örömmel teljesítik a feladatokat.
- ✦ Önállóan és igényesen végzik a naposi munkát.
- ✦ Ismerik az eszközök, tárgyak helyét.
- ✦ Gondozzák, óvják a környezetükben lévő növényeket, állatokat.
- ✦ Szívesen segítenek társaiknak.

5.6. A tevékenységekben megvalósuló tanulás

A tanulás életünk végéig tartó folyamat. Az óvodában ez játékos formában valósul meg, melyet igyekszünk a gyerekeknek örömtelivé tenni. A kisgyermek minden pillanatban tanul, játékban is, ezért nevezzük **játékba integrált tanulásnak** a folyamatot.

Az indirekt tanulás szabadságérzetét a megfelelő feltételek megteremtésével (*biztonságot nyújtó hely, egybefüggő idő, különféle játszó- és motivációs-eszközök*), tevékenységek felkínálásával, a napi tevékenységekből adódó probléma helyzetekkel, gyermeki szükségletek, igények, kérdések kielégítésével, érdeklődésüket fenntartó motivációval, beszélgetésekkel, magyarázatokkal teremtjük meg.

Célunk olyan támogató környezet elősegítése, amely épít a gyermekek előzetes tapasztalataira, ismereteire, kíváncsiságára.

A tanulás lehetséges formái az óvodában:

- ✦ utánpótlás, minta-és modellkövetés
- ✦ spontán játékos tapasztalatszerzés
- ✦ gyermeki kérdésekre, válaszokra épülő ismeretszerzés
- ✦ óvodapedagógus által irányított megfigyelés, tapasztalatszerzés, felfedezés, kísérletezés
- ✦ gyakorlati problémamegoldás

Az óvodapedagógus a tanulás irányítása során, személyre szabott, pozitív értékeléssel segít a gyermekek személyiségének kibontakozását, a tanulás folyamatát. Célja, hogy a kisgyermek képes legyen a sikereinek és a kudarcainak felismerésére, és törekedjen a tévedése kijavítására.

A tanulás sikerességéhez a gyermek aktivitására és a közvetlen, sok érzékszervet foglalkoztató tapasztalásra és a felfedezés lehetőségének biztosítására van szükség.

Az óvodapedagógus feladatai a játékos tevékenységekben megvalósuló tanulás kapcsán:

- ✦ Biztosítsa a megfelelő teret, eszközöket, szeretetteljes, biztonságot adó légkört, keltse fel a gyerekek érdeklődését, motiválja őket.

- ✦ A gyermeki kíváncsiság felkeltését követően ösztönözze őket a kutatás, felfedezés és problémamegoldás örömére. A kreatív ötleteket hallgassa meg és üdvözölje.
- ✦ Biztosítson megfelelő mennyiségű és minőségű ingerhatást, tapasztalati lehetőséget és cselekedtetést.

6. A NEVELÉS TERVEZÉSE ÉS IDŐKERETEI

A tevékenységközpontú óvodai nevelés céljának és feladatainak ismeretében a nevelési terveket fél éves időintervallumokban tervezzük meg. Tervezésünk során minden esetben figyelembe vesszük a csoport és a gyerekek képességeit is.

Tudatosan vesszük számításba, hogy az egyes gyermekek fejlődési üteme különböző.

Tevékenységeink szervezése

Az óvodapedagógusok számára alapvetően fontos feladat a teljes nevelési és tudatos átgondolása még akkor is, ha jelentős mértékben építünk a spontán, gyermeki ötletre, tapasztalatokra.

Az óvodában megvalósuló játékos tevékenységeket (*Verselés, mesélés, Ének zene, énekes játék gyermektánc, Rajzolás, festés, mintázás, kézimunka, Mozgás, Külső világ tevékeny megismerése*) éves rendszerben, heti-és két heti periódusokban tervezzük meg.

A célok és feladatok ismeretében a fejlesztést hosszú távon gondoljuk át. Anyaggyűjtésünk és annak elvei a csoportnaplók végén találhatóak.

A gyermeket foglalkoztató élmények és tapasztalatok éppen olyan részei a nevelésnek, mint az óvodapedagógus által előzetesen átgondolt és megtervezett feladatok.

A tervezésnél nem az ismeretanyag növelésére, hanem a több alkalommal, sokoldalúan, különböző nézőpontokból való megközelítésre helyezzük a hangsúlyt.

Mottónk:

„Kevesebbet tervezzünk, de azt alaposabban, többoldalú tapasztalatszerzés és tevékenykedtetés segítségével valósítsuk meg.”

6.1.A fejlesztés módszerei

Nagyon fontos feladatunk a gyermekek folyamatos, tervszerű megfigyelése. Félévente írásban is jegyezzük az egyéni fejlettségmérő lapokon a gyermekek fejlődését.

A gyermekek fejlesztése az egész napot átható feladatunk.

A sajátos nevelési- és a kiemelt figyelmet igénylő gyermekek esetében ez egy tudatos, átgondolt, a szakemberek javaslatait is figyelembe vevő fejlesztési tervet igényel.

A nevelő munka elemzése és értékelése az óvodapedagógusok folyamatos feladata és az értékelés tapasztalatai adnak támpontokat a további irányvonalról.

Az óvoda Alapító Okirata alapján a *nagyothalló, enyhén értelmi fogyatékos, beszéd fogyatékos, mozgáskorlátozott és a pszichés zavarral küzdő* sajátos nevelési igényű kisgyermeket tudjuk fogadni intézményünkben.

Óvodánk gyermekei között nemcsak SNI-s, de a BTMN-es gyermekek (*beilleszkedési, tanulási, magatartási problémákkal küzdő*), illetve a kiemelten tehetséges gyermekek is jelen vannak.

Az életkortól eltérő fejlettségi szintű gyermekek képességei beiratkozáskor még nem mindig észlelhetők. Főként azt tapasztaljuk, hogy nehézkes a beilleszkedésük az óvodába, vagy nehezebben sajátítják el csoport szokás-szabályrendszerét.

Első körben a Pest megyei Pedagógiai Szakszolgálat Gödöllői Tagintézményébe irányítjuk őket szakértői vélemény iránti kérelemmel. A szakemberek javaslatai alapján tudjuk segíteni fejlődésüket. BTMN esetén a felzárkóztatásokhoz jelen vannak intézményünkben a fent említett szakszolgálat mogyoródi telephelyének munkatársai: logopédus, fejlesztőpedagógus, gyógypedagógus. SNI szakvélemény esetén utazó gyógypedagógusokkal kötünk szerződést a szakvéleményben előírt heti fejlesztési órák előírásai alapján.

Tapasztalatunk az, hogy a szülőket meglehetősen nehéz szembesíteni gyermekük esetleges fejlődési ütemének elmaradásával, vagy azzal, hogy a beilleszkedési problémákkal kapcsolatban szakember(ek) segítségére szorúlnak.

Azoknak a csoportbéli szülőknél a türelmére és megértésére számítunk, akiknek gyermeke nem érintett a felzárkóztatásban, de a csoport életére kihat egy sajátos nevelési igényű gyermek viselkedése, egyéni szükséglete.

6.2. A nevelés időkeretei

A nevelés céltudatos megtervezése során kialakítjuk a gyermekek óvodai életrendjét, időbeosztását.

A napirend és a hetirend az a szervezeti keret, ami biztosítja a gyermek számára a nyugodt, kiegyensúlyozott, kiszámítható óvodai életet.

Napirend

A napirend lehetővé teszi a szabad levegőn való hosszú idejű tartózkodást, a szokásrendszer kialakítását és a gyermeki tevékenységek szabad kibontakozását.

A napirenden belül a legtöbb időt a gyermekek legfontosabb tevékenysége a **szabad játék** kapja. A friss levegőn való tartózkodásnak és a gyermekek gondozásával kapcsolatos teendők (*étkezés, tisztálkodás, alvás*) kiemelt szerepe van az egész nap folyamán.

A gyermekek szokásrendszerének kialakításával biztosítjuk a napirenden belül szervezendő játékos tevékenységek megvalósulásának zavartalanságát.

Kérjük a szülők segítségét abban, hogy időben érkezzenek meg gyermekeikkel az óvodába, hogy a napirendünk szerinti tevékenységeinket megszakítások nélkül tudjuk megvalósítani.

A napirendben az egyes tevékenységekre fordítandó idő **rugalmasan** változtatható a gyermeki igények, a körülmények, az évszakok, a programok és a váratlan események hatására.

IDŐKERET	TEVÉKENYSÉG
6.00-8-30	Szabad játék a csoportszobában vagy az udvaron Gyermekek fogadása, testápolási feladatok
8.45-10.30	Folyamatos tízórai Komplex tevékenységekben megvalósuló tanulás Verselés, mesélés, Ének zene, énekes játék, gyermektánc, Rajzolás, festés, mintázás, kézimunka, Mozgás, Külső világ tevékeny megismerése
10.30-11-40	Játék a szabadban, udvari tevékenységekben megvalósuló tanulás Élmény-és tapasztalatszerző séták, minden napos mozgás
11.40-12-30	Testápolási teendők, készülődés az ebédhez
12.00-12.45	Ebéd
12.45-14.45	Testápolási teendők Pihenés, alvás mesével, zenével
14.45-15.30	Folyamatos ébredés Testápolási teendők Folyamatos uzsonna
15.30-17-30	Szabad játék a csoportszobában, vagy a szabadban

Hetirend

A hetirend a napirendhez hasonlóan a folyamatosságot, a rendszerességet, a nyugalmat segíti elő az óvodai csoportban és lehetőséget nyújt az óvodások mindennapjainak megszervezéséhez.

Kialakítása az óvodapedagógus feladata.

Különösen a befogadás idején figyelniük kell arra, hogy minél rugalmasabb és alkalmazkodóbb hetirendet állítsunk össze.

A hetirend összeállításánál figyelembe vesszük, hogy elegendő idő jusson a gyermeki tevékenységek, kezdeményezések, ötletek és javaslatok meghallgatására, kipróbálására vagy azok közös megvitatására. A rugalmasság, a helyzethez való alkalmazkodás elősegíti, hogy a hetirend a gyermek életének észrevétlen szabályozója legyen.

A hetirendben a következő tevékenységek kerülnek tervezésre:

- ✦ Anyanyelvi nevelés
- ✦ Művészeti tevékenységek (*Verselés, mesélés, Ének zene, énekes játék, gyermektánc, Rajzolás, festés, mintázás, kézimunka*)
- ✦ Mozgás
- ✦ Külső világ tevékeny megismerése
- ✦ Matematikai jellegű tapasztalatszerzések

Tevékenységek központú óvodai programunkban a **tevékenységből kiinduló játékos tanulásnak** többféle munkaformáját valósítjuk meg a nap folyamán. Az egyéni képességeket figyelembe vevő differenciált formából indulunk ki, de építünk a páros, a kisebb csoportos, nagyobb csoportos, illetve frontális megvalósításra is.

Az óvodapedagógus feladatai a nevelőmunka dokumentálásával kapcsolatban:

- ✦ Készítsen fél évente nevelési tervet csoportjának. A csoport szokás-szabályrendszerét kollégájával együtt vitassák meg. Készítéskor vegye figyelembe a pedagógiai program elvárásait. Félévkor és év végén írásban is értékelje a tapasztaltakat.

- ✦ Vezesse naprakészen a csoportnaplót, a felvételi- és mulasztási naplót és a gyermekek fejlődését nyomon követő dokumentumot.
- ✦ Kísérje kitüntetett figyelemmel az SNI-s, BTMN-es, kiemelt figyelmet igénylő gyermekek fejlődését. Ezen gyerekek esetében minden esetben írásban is fogalmazzon meg fejlesztési tervet, működjön együtt a segítő szakemberekkel. A normál ütemben fejlődő gyermekek esetében külön fejlődési tervet nem készítünk, azonban a folyamatos megfigyelések okán naprakészen tudjuk, hogy mely gyermeket mely területen kell támogatnunk, fejleszteniünk.
- ✦ Tartsa számon a kiemelten tehetséges gyermekeket, segítse elő tehetséggondozásukat.
- ✦ Egy évben **minimum 1 alkalommal** tartson fogadó órát a szülőknek, ahol biztosítson betekintési lehetőséget, beszélgetést a gyermek fejlődésével kapcsolatban.
- ✦ A pedagógiai program figyelembevételével alakítsa ki a csoport napirendjét és hetirendjét. Ezt a faliújságon is tegye közzé a szülők számára.
- ✦ Tervezze meg tudatos tervezéssel és magas szakmai gonddal a gyermeki tevékenységeket (heti, illetve kétheti tervezés).
- ✦ Ismertesse a gyermekekkel és a szülőkkel a balesetvédelmi, valamint az óvó-védő szabályokat.
- ✦ Kísérje figyelemmel az óvodai eseménynaptárt. A jeles napokat, ünnepeket a heti tervekbe, tevékenységekbe is tervezze be.
- ✦ Dokumentálja a Zöld Óvodával kapcsolatos ötleteket, jó gyakorlatokat.
- ✦ Évi két alkalommal tartsa meg a szülői értekezletet, készüljön fel azokra és ismertesse a szülőkkel az óvoda nevelési gyakorlatát, eseményeket, jeles napokat, csoport szokás- és szabályrendszerét.

7. AZ ÓVODA GYERMEKVÉDELMI FELADATAI, SZOCIÁLIS HÁTRÁNYOK ENYHÍTÉSE

Célunk a segítségnyújtás, a szociális hátrányok csökkentése és az esélyegyenlőséget szolgáló intézkedések megvalósítása. A gyermekek testi-, érzelmi-, erkölcsi- és értelmi fejlődésének, jólétének, a családban történő nevelésének elősegítése.

A veszélyeztetettség megelőzése és a már kialakult veszélyeztetettség megszüntetése.

A hazájukat elhagyni kényszerülő családok gyermekeinek óvodai nevelésében biztosítjuk az önazonosság megőrzését, ápolását, erősítését, társadalmi integrálását.

A halmozottan hátrányos helyzetű gyermekek integrált óvodai nevelésének szervezési feladatai:

- ✦ az óvodai beíratás támogatása
- ✦ az integrációt elősegítő csoportalakítás
- ✦ az igazolatlan hiányzások minimalizálása
- ✦ az óvodai ellátás biztosítása

A nevelőtestület együttműködése a pedagógiai munka területein:

- ✦ óvodába lépéskor a gyermekek állapotfelmérése, gyermek és a család megismerése
(*beszélgetések, anamnézis lap kitöltése*)
- ✦ kommunikációs nevelés
- ✦ értelmi nevelés, szocializáció
- ✦ egészséges életmódra nevelés
- ✦ társadalmi érzékenység tudatos fejlesztése
- ✦ korszerű óvodapedagógiai módszerek alkalmazása

- ✦ gyermekvédelmi jelzőrendszer működtetése
- ✦ kapcsolattartás az együttműködő partnerekkel (*gyermekorvos, védőnők, fogorvos, Gyermekjóléti Szolgálat, szociális ellátórendszer, szakmai szolgáltatók, szakmai partnereink, civil szervezetek*)

A bölcsőde-óvoda átmenetének támogatása

- ✦ Évenként legalább egy közös program szervezése (*az óvoda nagycsoportosai látogatást tesznek a bölcsődében és egy kis műsorral hívogatják a kicsiket óvodába*).
- ✦ Nevelők közötti tapasztalatszere: ősz végén az óvodapedagógusok, tavasszal pedig a bölcsődei dolgozók látogatnak el egymáshoz.

Az óvoda-iskola átmenetének támogatása

- ✦ Iskolaérettség elérését támogató pedagógiai munka megvalósítása.
- ✦ Iskolaválasztási tanácsadás a szülőknek az óvodában.
- ✦ Óvoda-iskola átmenetét segítő programok (*előadások, suliváró, iskolalátogatás, tanítónők látogatása az óvodában*).

Az óvodavezető feladatai a gyermekek védelmével kapcsolatban:

- ✦ Képviseli a gyermek-és ifjúságvédelmi szempontokat, szervezi, irányítja és személyes részvételével segíti elő ezek érvényesülését.
- ✦ A családdal és az óvodapedagógusokkal együttműködve kiküszöböli a veszélyeztetett gyermekekre ható ártalmakat, védi őket a testi, lelki, erkölcsi károsodásoktól, illetve ellensúlyozza a veszélyeztető hatásokat.
- ✦ A nevelési év elején megtervezi a gyermekvédelmi munkatervet.

- ✘ Gyermekvédelmi munkájáról évente beszámol a nevelőtestületi értekezleteken.
- ✘ Kapcsolatot tart a Pedagógiai Szakszolgálattal, Családsegítő szolgálattal, Gyámhatósággal, Rendőrséggel, valamint a családokkal foglalkozó szakemberekkel.
- ✘ Figyelemmel kíséri a gyermekvédelmi jogszabályok változását, a helyi önkormányzat kapcsolódó rendeleteit és ezeket kollégái tudomására hozza.
- ✘ Nyilvántartja a veszélyeztetett és hátrányos helyzetű gyermekeket, az intézkedéseket és az eredményeket.
- ✘ Elősegíti az óvodapedagógusok gyermekvédelmi megfigyelő tevékenységét, szükséges esetekben családlátogatást végez a csoport pedagógusaival.
- ✘ Részt vesz a gyermekvédelmi munka intézményi ellenőrzésében és értékelésében.
- ✘ Helyszínt ad az állam által biztosított szociális munkás tevékenységéhez.

Az óvodapedagógus feladatai a gyermekek védelmével kapcsolatban:

- ✘ Elősegíti a veszélyeztetett és hátrányos helyzetű gyermekek óvodába kerülését.
- ✘ Biztosítja a gyermekeket megillető jogok érvényesülését az óvodán belül, szükség esetén az óvó-védő intézkedésekre javaslatot tesz.
- ✘ A gyermekeket és családjukat lehetőségeihez képest minél jobban megismeri.
- ✘ A hátrányos helyzet okozta tüneteket és problémákat felismeri, szükség esetén szakember segítségét kéri.
- ✘ Elősegíti, hogy megvalósuljon az intézményben a felzárkóztatás és a tehetséggondozás.
- ✘ Egyéni, differenciált bánásmóddal segíti elő a testi-, érzelmi-, erkölcsi-, értelmi fejlődést, amit folyamatosan ellenőriz is.
- ✘ Figyelemmel kíséri a rendszeres óvodalátogatást, szükség esetén jelzi az óvodavezetőnek a hiányzását.
- ✘ A családok részére javaslataival segít a különböző támogatásokhoz való hozzájutást.
- ✘ Partneri kapcsolatot alakít ki, együttműködik a szülőkkel, gondviselőkkel.
- ✘ A gyermekvédelmi jelzőrendszer tagjaival jó kapcsolatot tart fenn.
- ✘ Fokozott figyelemmel kíséri a gyermekek testi-lelki állapotát.

7.1. 1-es típusú diabéteszsel élő óvodások ellátása

1-es típusú diabéteszsel élő óvodások ellátásához szükséges az intézményben dolgozók ilyen irányú szakmai képzése.

A szakmai továbbképzések során a résztvevők elméleti áttekintést kapnak a diabéteszről és a diétetikáról, illetve megismerkednek a kapcsolódó használati eszközökkel és helyes alkalmazásukkal.

A nemzeti köznevelésről szóló 2011. évi CXCV. törvény 2021.szeptember 1-jétől hatályos módosítása értelmében az 1-es típusú diabéteszsel élő gyermekek és tanulók esetében az óvoda, valamint iskola 1-8. évfolyamán az érintett intézmény gondoskodik a napközbeni alapvető speciális ellátásról: vércukorszint szükség szerinti méréséről, valamint -szükség esetén orvosi előírás alapján-a szülővel, törvényes képviselővel történt egyeztetést követően, az előírt időközönként a szükséges inzulin beadásáról.

Az Oktatási Hivatal biztosítja a szakmai továbbképzési lehetőséget a pedagógus vagy a legalább érettségi végzettséggel rendelkező, nevelő-oktató munkát közvetlenül segítő munkakörben foglalkoztatott személyek számára, amelynek elvégzését követően az 1-es típusú diabéteszsel élő gyermekek óvodákban, iskolában történő támogatása biztosítható.

8. EGYÉNI BÁNÁSMÓDOT IGÉNYLŐ GYERMEKEK NEVELÉSE

Nemcsak a statisztikák, de saját tapasztalataink alapján is elmondhatjuk, hogy évről évre nő a sajátos nevelési igényű (SNI) gyerekek száma. Az óvodapedagógusoknak -bár nehéz, de elengedhetetlen elfogadni a folyamatot. Alkalmazkodniuk szükséges továbbá a szülőknek is abban a gyermekcsoportban, ahol SNI-s, BTMN-s (*beilleszkedési, tanulási, magatartási nehézségekkel küzdő*) gyermekeket nevelnek.

Óvodánkban **kiemelt célunk** elősegíteni a sajátos nevelési igényű gyermekek együttműködésének, akarat erejének, önállóságának, érzelmi életének fejlődését.

8.1. Sajátos nevelési igényű gyermekek

Óvodánk az *-Alapító Okirat*-szerint részt vesz a Szakértői és Rehabilitációs Bizottság szakvéleménye alapján integrált nevelésre javasolt sajátos nevelési igényű

- Nagyothalló
- Enyhén értelmi fogyatékos
- Beszéd fogyatékos
- Mozgáskorlátozott
- Pszichés zavarral küzdő

gyermekek óvodai nevelésében.

A sajátos nevelési igényű gyermekekkel végzett munka- *integráció elősegítése*- során arra törekszünk, hogy a csoportba járó gyermekek gyakorolják az elfogadást, befogadást, empátiát, segítő viselkedésformákat. Differenciált bánásmódot alkalmazunk és amennyiben szükséges egyéni eszközökkel is motiváljuk a gyerekeket. Folyamatosan egyeztetünk azokkal a gyógypedagógusokkal, akik az egyéni fejlesztésüket, terápiájukat végzik (*pedagógiai szakszolgálat munkatársai vagy utazó gyógypedagógusok*).

8.2. Beilleszkedési, tanulási, magatartási nehézségekkel küzdő gyermekek

Beilleszkedési, tanulási, magatartási nehézségekkel küzdő tanuló a nemzeti köznevelésről szóló 2011. évi CXCV. törvény (a továbbiakban: Nkt.) 4.§ 3. pontjába foglalt törvényi definíció szerint *„az a különleges bánásmódot igénylő gyermek, tanuló, aki a szakértői véleménye alapján az életkorhoz viszonyítottan jelentősen alul teljesít, társas kapcsolati problémákkal, tanulási, magatartásszabályozási hiányosságokkal küzd, közösségben való beilleszkedése, továbbá személyiségfejlődése nehezített vagy sajátos tendenciákat mutat, de nem minősül sajátos nevelési igényűnek”*.

Az óvodapedagógus feladatai a sajátos nevelési igényű és a beilleszkedési, tanulási, magatartási nehézségekkel küzdő gyerekek nevelése érdekében:

- ✦ Konzultáljon folyamatosan a segítő szakemberekkel és az óvodapedagógus kollégáival.
- ✦ Még inkább törekedjen a megkülönböztetett figyelemre, együttműködő kapcsolatra a szülőkkel.
- ✦ Alakítson kiemelten rugalmas időkeretet a gyermekek számára.
- ✦ Válasszon olyan módszereket, amik figyelembe veszik a sajátos nevelési igényt, egyéni képességeket.
- ✦ Ha a módszerek, nevelési helyzetek nem váltak be, keresse az alternatívákat.
- ✦ A tudatos fejlesztés érdekében rendelkezzen tervszerű feladatokkal a gyermek számára.

Az intézményvezető feladatai a sajátos nevelési igényű és a beilleszkedési, tanulási, magatartási nehézségekkel küzdő gyermekekkel végzett munkával kapcsolatban:

- ✦ Fordítson fokozott figyelmet az óvodapedagógusokkal együtt az újonnan felvett gyermekek esetleges problémáinak megfigyelésében. Működjön együtt a Pedagógiai Szakszolgálattal és az óvodában jelen lévő szakemberekkel a sajátos nevelési igények feltárásában, szakértői vélemények iránti igények benyújtásában.
- ✦ Évnyitó szülői értekezleten adjon tájékoztatást a szülőnek az integrált nevelésre vonatkozó főbb tudnivalókról.
- ✦ A speciális igények mértékének figyelembevételével döntsön a csoportbeosztásról.
- ✦ Kérjen ismételt szakértői vizsgálatot abban az esetben, ha az integrált nevelésre javasolt gyermek a feltételek biztosítása után sem fejlődik megfelelően.

8.3. Tehetséges gyermekek, tehetség gondozás

A jelenleg hatályos köznevelési törvény alapfeltételként írja le a tehetség gondozást, mint a pedagógus kötelessége.

Az óvodai nevelésben és a tehetség gondozásban is nagy hangsúlyt kap a differenciálás.

Minden gyermek egyedi, megismételhetetlen, önálló személyiség, aki különböző képességekkel, otthonról hozott előzetes tudással érkezik az óvodába. A differenciálás nem egyebet jelent, mint személyes bánásmódot.

Az óvodapedagógus alapvető és egyben nélkülözhetetlen teendője úgy megtervezni egy-egy óvodai tevékenységet, hogy figyelembe vegye a gyermekek képességeit és képes legyen azokhoz alkalmazkodni.

Segítő attitűdöt tanúsítunk a tehetséges, kreatív gyerekekkel szemben. Nyitottak és elismerőek vagyunk próbálkozásaikra.

A gyermek óvodába lépésének pillanatától fűrkésszük képességeiket, személyiségjegyeiket, melyeket dokumentálunk is, főként a fejlődési naplóban, illetve visszajelezzük a szülőknek az általuk tapasztalt tehetség csírákat, egyedi megnyilvánulásokat.

Tapasztalataink azt mutatják, hogy óvodáskorú gyermekek kiemelt tehetsége leginkább a rajzkészségükben, mozgásukban és muzikalitásukban mutatkozik meg elsősorban.

Az óvodapedagógus feladatai a tehetséggondozásban:

- ✦ Ismerje fel a gyermekek különleges tehetségcsíráit.
- ✦ Biztosítsa a tehetséges gyermek számára az alkotói légkört, erősítse önbizalmát.
- ✦ Biztosítson sikerélményt a gyermek számára.
- ✦ Konzultáljon a családdal, óvodapedagógus kollégákkal miként tudják segíteni az észlelt tehetségre utaló képességet.
- ✦ Fejlessze az adott gyermek kitartását, kudarctűrő képességét különleges tevékenységek felkínálásával.
- ✦ Vonja be programokba, ahol lehetősége van a megmutatására (*rajzverseny, mesemondó találkozó stb.*).

9. AZ ÓVODA KAPCSOLATAI

Az óvoda és a család kapcsolata

Az óvodapedagógus feladata, hogy a nevelésben minden segítséget megadjon a szülőknek. Fontosnak tartjuk, hogy kérdéseikkel ne maradjanak magukra, hanem bátorítást és segítséget kapjanak.

Nyitott rendezvények alkalmával és ünnepeinken lehetőség és igény szerint megismerhetik az óvodai mindennapokat.

Az eseményekről, programokról és ünnepekről a szülőket rendszeresen tájékoztatjuk a faliújságokon és a csoportok zárt Facebook oldalán.

A 2022/23-mas nevelési évtől mindkét óvodánkban a csoportok faliújságja mellett **központi faliújságokat** is létrehoztunk, melyeken minden információ és az éves eseménynaptár is megtalálható.

A szülők az óvoda működéséről rendszeresen tájékoztatva vannak. A *Házirendet* beiratkozás után, a nyitó szülői értekezleten nyomtatott formában is kézhez kapják. Ezen kívül megismerhetik a helyi pedagógiai programot, a *Mogyoródi Pillangós Óvoda Pedagógiai Programját és a Szervezeti és Működési Szabályzatot* is.

Évi két alkalommal tartunk szülői értekezletet: ősszel és tavasszal.

A szülők gyermekük fejlődéséről fogadóóra (egyéni beszélgetés) keretében kapnak tájékoztatást a csoportok óvodapedagógusaitól, évente legalább egyszer személyes találkozás során. Ezen kívül szükség és igény szerint plusz fogadóóra keretében is, illetve folyamatosan biztosítjuk a napi kommunikációt a gyermekek átadása-átvételekor.

Szülői közösség

Mindkét óvodában csoportonként 2 fő a Szülői Közösség (korábbi nevén Szülői Munkaközösség) tagja. Munkaterv szerint minden nevelési évben legalább 4-5 alkalommal tanácskozunk, egyeztetünk.

A Szülői Közösség a gyermekek nagyobb csoportját érintő, bármely kérdésben tájékoztatást kérhet az intézmény vezetőjétől. A csoport szülői a Szülői Közösségi tagokkal egyeztetve kéréseket fogalmazhat meg az óvodavezetés felé.

A Szülői Közösséget az első alkalommal megválasztott Szülői Közösségi elnök képviseli.

Az óvodavezetés bármikor elérhető, megszólítható a szülők számára hétfőtől péntekig 8⁰⁰ és 16⁰⁰ óra között.

A szülői kapcsolattartásnak változatos lehetőségeit kínáljuk:

- ✦ Nyílt, őszinte szóbeli kommunikációra törekszünk.
- ✦ Informatív faliújságokat biztosítunk, megújuló honlapot üzemeltetünk.
- ✦ Nyitó szülői értekezletet tartunk az új szülők számára augusztusban.
- ✦ Szülői értekezletet a nevelési év során két alkalommal szervezünk.
- ✦ Fogadó órát évi 1 alkalommal biztosítunk, de igény szerint és szükség szerint, előzetes egyeztetés alapján bármikor alkalmat adunk rá.
- ✦ Tavasszal, a beiratkozás időszaka előtt az új, érdeklődő szülőknek nyitott, betekintő napokra adunk lehetőséget.
- ✦ Az eseménynaptár szerint „szülős” óvodai jeles napokon szeretettel várunk mindenkit a rendezvényeinkre.
- ✦ nagyközösségi programokon való közös részvételre ösztönözzük a szülőket.
- ✦ a családi sportnappal egybekötött Madarak és fák napján lehetőségünk van a kötetlen beszélgetésre.

Az eredményes együttműködés legfontosabb feltételei:

- ✦ Kölcsönös bizalom a család és az óvoda között.
- ✦ a szülőknek éreznie kell, hogy gyermekét szeretik az óvodában.
- ✦ a szülői érezze, hogy véleményére számítanak, nevelési elveit tiszteletben tartják.

Az óvoda és a fenntartó kapcsolata

Rendszeresen tartjuk a kapcsolatot az Önkormányzattal, valamint a Polgármesteri Hivatal munkatársaival.

Jó munkakapcsolatot tartunk fenn a pénzügyi és igazgatási osztállyal. Napi szinten intézzük ügyeinket az ottani szakemberekkel.

Törekszünk a nyílt, segítőkész, problémamegoldó kommunikációra, hozzáállásra. Az éves munkatervek értékelésekor pedig az év során elért eredmények megosztására.

Az intézményvezető, az intézményvezető-helyettes és a tagóvoda-vezető érintettsége esetén *(előterjesztés meglétekor)* részt vesz a Képviselő-testületi, valamint a bizottsági üléseken.

Az óvoda és a Mogyoródi Településüzemeltetési Nonprofit Kft kapcsolata

Mindkét óvodánkban napi 8 órában a Nonprofit Kft alkalmazottai látják el a karbantartói feladatokat. Emellett az intézményekben történő felújítási, javítási munkálatokat is az ő segítségükkel tudjuk megszervezni. Továbbá az ebédszállításról *(székhely óvodából a tagóvodában)* is ők gondoskodnak. Segítőkész, együttműködő kapcsolatra törekszünk velük.

Az óvoda és az iskola kapcsolata

Nagyközségünk iskolája a Szent László Általános iskola. A gyermekek érdekében fontosnak érezzük a folyamatos, eredményes együttműködést és kapcsolattartást. Az óvoda-iskola átmenete megkönnyítése közös feladatunk.

A jövőben az éves munkatervben együttműködési megállapodás keretében rögzítjük az aktuális nevelési év kapcsolattartásainak dátumát.

Az együttműködés formái lehetnek:

- ✦ Iskolalátogatás a gyermekekkel.
- ✦ Az első osztályos gyermekek meglátogatása, visszajelzés az iskolai beilleszkedésükről.
- ✦ Érdeklődés egymás munkája, eredményei iránt.
- ✦ Segítségnyújtás, támogatás szükség szerint.
- ✦ A leendő első osztályos tanítók bemutatkozása.
- ✦ Eszmecserék, szakmai tanácskozások, előadások szervezése, kölcsönös tapasztalatszerzés.
- ✦ Programok látogatása.
- ✦ Sulivárá elnevezésű iskolai programon való részvétel a gyermekek és szülők által.

Az óvoda és a fejlesztő szakemberek kapcsolata

A Pest megyei Pedagógiai Szakszolgálat Gödöllői Tagintézményének (mogyoródi telephelyének) szakemberei (*logopédus, fejlesztőpedagógus, pszichológus, gyógypedagógus*) látják el a különböző területeken fejlesztésre szoruló gyermekeket óvodánkban. Szeptember hónapban történnek a felmérések. A fejlesztők írásbeli beleegyezést kérnek a szülőktől a felméréshez és a további fejlesztő foglalkozásokon való részvételhez.

Októbertől, a délelőtt folyamán egyéni vagy csoportos foglalkozás keretében végzik munkájukat. Aktívan segítik az óvodapedagógusok tervező, fejlesztő munkáját.

Az óvoda és a külső, délutáni foglalkozásokat tartó szakemberek kapcsolata

Nagyon örülünk, hogy folyamatosan színesíteni tudjuk óvodánk arculatát azzal, hogy különböző térítéses vagy ingyenes szolgáltatásokat/ fejlesztő foglalkozásokat tudunk behívni intézményünkbe. A több éves múltú visszatekintő Bukfenc tornát kiváló mozgásterapeuta végzi, akihez óvodapedagógusaink is bátran fordulhatnak mozgásfejlődéssel kapcsolatos tanácsért. De ugyanezt mondhatjuk el a másféle mozgást, például „Zumbát” kínáló kollégánkról is. Intézményünkben két térítésmentes Ovi foci foglalkozás kapott helyet: a Mogyoródi KSK és a Mogyoródi FC. További terveink között szerepel az angol, mint idegennyelv oktatásának megszervezése külsős szakemberek által, illetve a korábbi években foglalkozást tartók (taekwondo, gyermekjóga, néptánc) felkeresése.

Az óvoda és a Gyermekjóléti Szolgálat kapcsolata

A Gyermekjóléti Szolgálattal a kapcsolatot az intézményvezető és a gyermekvédelmi felelős tartja. Az óvodapedagógusoknak jelzési kötelezettsége van, ha bármilyen gyermekvédelemmel kapcsolatos probléma merül fel. Időszakonként (negyedévente) települési szintű egyeztetésre, esetmegbeszélésre kerül sor. Nagyon örülünk, hogy a Családsegítő kötelékében dolgozó pszichológushoz is bátran fordulhatnak nevelési tanácsokért nemcsak a szülők, de kollégáink is.

Az óvoda és a Mogyoródi Napraforgó Bölcsőde kapcsolata

Az újonnan nyíló bölcsődével jó kapcsolatot ápolunk. A vezetők és a munkatársak megismerték egymás nevelőmunkáját, a jövőben közös programokat fogunk szervezni. Lényeges információként kezeljük a leendő óvodások beiratkozásával kapcsolatos egyeztetéseket.

Az éves munkaterv együttműködési megállapodásában rögzítjük a nevelési év közös dátumait.

Az óvoda és az egészségügyi intézmények dolgozóinak (védőnő, gyermekorvos, fogorvos) kapcsolata

A védőnőkkel egész évben folyamatos kapcsolatban vagyunk, így bármilyen kérdést meg tudunk beszélni. Negyedévente tisztasági szűrést végeznek az óvodánkban. Fokozott figyelmet fordítanak a veszélyeztetett és hátrányos helyzetű gyermekekre. A védőnők egyéb egészségmegőrző előadásokat is szívesen tartanak intézményünkben.

A gyermekorvos tavasszal általános vizsgálatot végez a tanköteles gyermekeknél.

A fogorvos az év folyamán mindkét épületben szűri a gyermekeket.

Az óvoda és a Juhász Jácint Könyvtár kapcsolata

A múltban nagyon jó kapcsolatot tartott fenn az óvoda a Művelődési házzal és könyvtárral. Miután a művelődési ház lebontásra került, mert az épület szerkezete elavult volt, így jelen esetben csak a könyvtár működik, de az sem a végleges helyén. Befogadóképessége minimális.

A pedagógiai programunkban 1 olyan jeles nap van, amiben a könyvtár közreműködését is be tudjuk vonni: A magyar népmese napja.

Az óvoda kapcsolata a Kárpát-medence magyar nyelvű intézményeivel

Néphagyományaink, közös irodalmi örökségünk ismerete hidat épít a Kárpát-medence magyarjaihoz. A szakmai kapcsolatok kialakításához érzelmi-, értelmi alapot adhat. Törekszünk a testvértelepülések intézményeivel a kapcsolat felvételére, kialakítására.

Mogyoród nagyközség erdélyi érintettségű testvérközsége Madéfalva (Hargita megye). A jövőben szeretnénk felvenni az ottani óvodával a kapcsolatot.

10. SZAKMAI DOKUMENTUMOK EGYMÁSRA ÉPÜLÉSE

*AZ ÓVODAI NEVELÉS ORSZÁGOS ALAPPROGRAMJA,
HATÁLYOSNKÖZNEVELÉSI TÖRVÉNY*



*A SAJÁTOS NEVELÉSI IGÉNYŰ GYERMEKEK ÓVODAI NEVELÉSÉNEK
IRÁNYELVE*



*APILLANGÓS ÓVODA PEDAGÓGIAI PROGRAMJA,
SZERVEZETI ÉS MŰKÖDÉSI SZABÁLYZATA, HÁZIRENDJE*



*A PILLANGÓS ÓVODA ÉVES MUNKATERVE,
HETI TEVÉKENYSÉGEK*



CSOPORTNAPLÓ

A GYERMEKCSOPORTOK ÉVES TERVE, HETI TEVÉKENYSÉGI TERVEI



FELVÉTELI- ÉS MULASZTÁSI NAPLÓ



EGYÉNI FEJLETTSÉGMÉRŐ LAPOK

Felhasznált irodalom:

20/2012.(VIII.31.) EMMI rendelet a nevelési oktatási intézmények működéséről

Az Óvodai nevelés országos alapprogramja 363/2012.(XII.17.) Korm. Rendelet

Dömötör Tekla: Magyar népszokások Corvina Kiadó

Fábián Katalin: Tevékenységközpontú Óvodai Nevelési program/Miskolc 1996/

Fehér Anna: A természet közelségével. Cselekvési minták az óvodai környezeti nevelés gyakorlatából. Bp. 2011.

Forrai Katalin: Ének az óvodában. EDITINO MUSICA Bp. 1974.

Mérei Ferenc-V.Binét Ágnes: Gyermeklélektan. Bp. Gondolat Kiadó 1978.

Dr. Oszeczky Tamásné: Testnevelési játékok az óvodában /Orsz. Pedagógiai Int./

Óvodások környezeti nevelése /Alapítvány a Magyarország Környezeti Nevelésért Bp. 1998.

Perlai Rezsőné: Az óvodáskor fejlesztőjátékai. Bp.1998.

Porkolábné dr. Balogh Katalin-Dr. Pál Judit-Pintér Éva-Szaitzné Gregorits Anna: Komplex prevenciós óvodai program. Bp. 1996.

Porkolábné dr. Balog Katalin: Kudarc nélkül az iskolában. Alex-typo Bp. 1992.

Tátrai Zsuzsanna- Karácsony M. Erika: Jeles napok, ünnepi szokások. Planétás Kiadó 1998.

Dr. Tótszöllősyné Varga Tünde: Mozgásfejlesztés az óvodában. Bp. FER-CO Kft. és Váci Ofszet Kft. 1994.

Törzsök Béla: zenehallgatás az óvodában. Zeneműkiadó Bp. 1982.

Legitimációs Záradék

A Szülői Közösség véleményezte, a Szülői Közösség elnöke aláírásával hitelesítette.

Mogyoród, 2023.....

.....

Szekeres Dóra

A Szülői Közösség elnöke

A Nevelőtestület véleményezte /jelenléti ív szerint/ és elfogadta a 2023.04.28-án tartott nevelőtestületi értekezleten.

Mogyoród, 2023.....

.....

p.h.

.....

Intézményvezető

A nevelőtestületet képviselve

A Fenntartó képvisletében jóváhagyta

Mogyoród, 2023.....

p.h.

.....

Fenntartó képvisletében

Paulovics Géza polgármester

A Mogyoródi Pillangós Óvoda Pedagógia Programjának módosítása a fenntartó jóváhagyásával válik érvényessé. Határozatlan időre, a következő változtatásig szól.